

Prof. A. Leimets'ile
hinnanguks.

Diplomitoõ
370266

Matr. nr. 12455.

16.09.40. y. Kadon'

jaan Hiob / Sob /

E. V.
TARTU OLIKOOLI
DIGUSTEADUSKORD

16 sept 1940

N° 174
TARTU

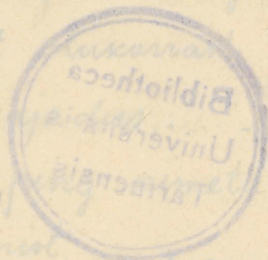
Arvestan Diplomitoõna.

Lehepehmus

17. IX 40

M

Perekonnanimede panek bestimaal,
eriti Särevere vallas 1835. a.

A. A.

2637

3. Valitud nimede panek bestimaal
4. Nimede üldkoostamine
5. Lühine nimede kirjeldamine
6. Nimede seadmine
- a) talurahva nime ümberkirjutamine
- b) konstitutsiooni algatus ja lühimaa
seaduse nimede panek bestimaal
- c) lühimaa riitelsõnad ja nimede panek
- d) eri raskuse andmine nimede

Tartus 1940.

Lojedaunal õiguskoolkonnas 1940.
can lauch

e) seaduse tekst ja selle tõlgendus 21.
 f) tegelik nimede panemise bestimaal
 ja selle saamislugu lxx.

Sisukord.

1. Kirjandus ja allikad 26

2. Sissejuhatus ja talurahva vabastamise-käigu
 lühike kirjeldus 2.

3. Vabastamisest tingitud õigusliku seisundi
 muutus ja sellest olukorrast tingitud nime-
 de panemise vajadus 5.

4. Nimedest üldse, ning nimetamisest enne
 nime de panemist 7.

5. Lühike nime de saamislugu Liiuimaal 8.

6. Nimesaamislugu bestimaal

... a) talurahva seaduste ühtlustamine 9.

b) konnistoriumi algatus ja Liiuimaa
 eeskujul nime de panekuss bestimaale 12.

c) bestimaa riüitelkond ja nime de panek 14.

d) eri seaduse andmine nime de
 panekuss bestimaale ja selle
 saamislugu 18.

- e) seaduse tekst ja selle tõlgendus. 21.
- f) tegelik nimede panek bestimaal
ja Säreveere vallas võrdluses Liivi-
maaga. 26.
- g) selgitavaid märkmeid nimele loe-
teluks Säreveere vallas. 31.
7. Nimele loetelu Säreveere vallas s.o.
Säreveere, Loupa, Lokuta ja Kulu
mõisades. 82.
8. Lõpp kokkuvõtteid ja järeldusi. 93.

Kopp, Johan, "Lõuna- ja põhjapoolne ajalugu",
Tartus 1937 a.

Lihuland, ma. "Tallinnas sündinud emme",
Tartu - Linnas 1926.

Manning, O. W. "Märkused 'Lõuna- ja põhjapoolne ajalugu'",
nr. 32 - 35.

Pati, K. "Lõuna- ja põhjapoolne ajalugu",
Tartu - Linnas 1926.

J. Trümmel.
Kõik Riigi arhiivid - /RTK/ Tartus.

Bestimaa kubermanguvalitsuse arhiiv =
= Skoda nr. 8629, Generalgouverneur / auftrag
d. d. 5. april 1854 / wegen den Bauern zu
gebenden Familiennamen.

Bauer Familien Namen betreffend.

Kirjandus ja allikad.

Põhja I Trükitud.

Bestima Tallorahva Seadmisses

Familien = name Tallinnas aastal 1816.

Saareste a. ERK 9/10 1934. a.

Köpp, juhan, Laiuse kihelkonna ajalugu,

Turglasten kirchspiel Tartus 1937. a.

Lihwlandi = ma Tallorahva Seadus esimene

april 1820 jaggu, Tartu = Linnas 1820.

Maring O. W. "Marahva Nädalaleht" 1822, 1823 a.

m. 32 - 35.

Päts, K., Bestimaa Talurahva seaduse arene-
mise ülevaade, Tallinnas 1911.

II. Trükkimata.

Besti Riigi kumarküivist = / ERKst / Tartus:

Bestimaa Kubermaanguvalituse arhiiv =
= Ekua nr. 8629, General gouverneur / auftrag
d. d. 5. april 1834 / wegen den Bauern zu
gebenden Familiennamen.

Bauer Familien Nahmen betreffend.

moisnuid tatarahva / Irit. Ekua nr. 8629 /

uwa Põhja besti revisjoni lehed Türi kihel -
tatarahva õigustelu kond / khk / 1834. / Irit. Revisjoni lehed. /

leht Familien = Namen = Verzeichniß, der
Baugemeinde des im Ehstländischen
Gouvernement im Jerwschen Kreise,
Turgelschen Kirchspiel belegenen
Pastorats Turgel. bingerichtet den 28
april 1835. / Irit. Familien-Nahmen-Verzeichniß. /

paanel Bestimaa tatarahva õigustelu kohta kranne
aplast 1835 a. maapäev etnose kurgarise, kus
Bestimaa kuberner pooll tehti ettepanek, kelle
abinooid tatarahva õnnoona parandamiseks ja
saudusga sindustamiseks. Kus parast katarina
surma, kus oleval juba kuuksund olle üht,
il Bestimaa taluõig. seadg. oma vundungga

Kui juba 18. sajandi lõpul mõned Balti mõisnikud talurahvale n.n. "mõisa-seadus" andsid, siis ei saa seda lugeda mitte niivõrd talurahva õigusliku kaitse taotluseks, sest sellistel katsetel puudus seaduse tähtsam omadus, kohustada ka nende andjat, kuna nad olid mõisnike kohta maksvad kuni, kuni ta ise seda soovis, vaid see oli naudseks tõenduseks, et valgustusaja vaaed olid jõudnud nii ühel või teisel viisil ka Baltimaale. Küll aga paneb Eestimaa talurahva õigusliku kaitse loomise ajaloos 1795 a. maapäev esimese nurgakivi, kus Eestimaa kuberneril poalt tehti ettepanek, leida ahinõusid talurahva olukorra parandamiseks ja seadusega kindlustamiseks. Kui pärast Katarina II surma, kes olivat juba nurisenud selle üle, et Eestimaa talupaeg kõige oma varandusega

oma isanda omandus olla'), ning Paul I-ne mõr-
 ramist, tsaaririigi troonile sai Aleksander I-ne, kes
 oli tolleaja liberalistlikus ilmavaates kasvatatud,
 tõusis talurahva õigusliku kaitse loomise küsimus
 juba aktiivselt päevakorradele. Loomulikult leidis kü-
 simus tugevat vastuseisu mõisnikkonnas. Kuna
 aga kardeti, et valitsus ise talurahva seisukorra
 parandamiseks hakkab alinõuad otrima, võeti
 talurahva olukord maapäevadel harutlusele. Tu-
 lemuseks oli rida talurahva kaadusi, nagu 1802 a.
 n.n. "Dzgaüks" ja 1804 a. "Bestima Tallorahva kohto
 Seädus, ehk Walla kohto kasso raamat," ning
 pärast mitmeid muudatusi ja paranduskat-
 seid 1816 a. "Bestima Tallorahva kasso raamat," n.n.
 pärisõigusest vabastamise seadus. Selle kaaduse täht-
 samad põhimõtted olid, entes, talurahvas saab
 isiklikult vabaks ja teiseks, maa jääb mõisnik-
 kude püramatuks omandiks, mida ta vabade
 lepingute põhjal talurahvale võib rendi-
 le anda.

1) Pätš, K., Bestimaa Tallorahva kaaduse arenemise üle -
 vaade, Tallinnas 1911., lk. 4.

Talurahva vabastamine tõi kaasa talurahva senises elus suuri õiguslikke ja sotsiaalseid tagajärgi. Senised pärisorjad said vabadeks, moodustades talupoja-seisuse, omavid liiklemise vabaduse, esialgu küll piiratud ulatuses, võisid vabalt sõlmida lepinguid ja õigusakteid. Muudugi oli see vabadus vaid rahkem väeline ja seda nimetatakse ka linnu vabaduseks, sest tegelikult sattus maata jäänud talupoegade hulka täielikku sõltuvusse mõisnikust, ja tema meelevalda. Õigusega on mainitud, et sakslased, mõisnikud, vallutasid Maarjamaa alles lõplikult talurahva vabastamisega 19. sajandi algul. Kuid vaatamata esialgsele elujärje halvenemisele, sai ometi talurahva vabastamine orjast selleks alguse, mis pani alguse käesoleva Eesti kujunemisele, ja mille kaudu murdi ka saksluse selgroog.

Muutu nud olukord tingis ka muundatuse senises talurahva nimetamises nimelega. Senine pärisorjatele, kes olid maa külge kinnitatud,

küllalt otstarbekohane nimetamisviis talun-
 dite ja perede järel, ei olnud enam sobiv
 muutunud olukorras. Ning üheks otseseks
 õigusliku kaitse loomise, ning õigusliku ja
 sotsiaalse seisundi muutumise tagajärjeks oli
 ka sunduslik üldine perekonna nimede panek
 talurahvale, milline küsimus võeti üles ka ta-
 lurahva vabastamise ajal. See oli ka loomulik
 järeldus, kus talupoeg omandas liikumise vaba-
 duse, mis oli vialgu küll piiratud vaid ühe
 kubermanguga, hiljem aga laienes kogu ruu-
 le riigile. Edasi moodustas talupoeg nüüd ka
 juba seisuse, teiste vabade seisuste kõrval, mil-
 lised aga juba omasid nime. Seepärast oli
 päris vajalik ja loomulik, et ka talupoeg pidi
 alatise pärisnime saama, nagu oli seda teistel
 seisustel. Bestimaa talurahva seaduses ei ole
 veel vastavat paragraafi, milline nõuaks
 talurahvale nimede panemist. Küll on aga
 see juba kolm aastat hiljem ilmunud
 Liivimaa talurahva seaduses, kus paragraaf

11.-das see on selgestõnalivelt sunduslikuks tehtud:
 "et igga suguvõssa ning kõik, kelle suguvõssa ep ollu, ennestele liignimme andvad, mis ristituse nimme tahha pannevad..."²⁾

Üldiselt peab aga üttelema, et talurahva seadustega sunduslikuks tehtud, ja igale fikseeritud nimi, ja üldse nimi kui nimekuju, on pikaaegaline ajaloolise arengu tulemus.

Nagu muilgi rahvail ajajärgudel, mil ühiskondlik elu oli algelisem, kui suured ja rahvarikkamad keskkonnad püüdnud ja kui elanikkonna liitumine oli koguni püüdnud, etnes eestlastelgi ajaloolise aja alguses ainult isiku nimesid, mis polenud veel erinevad isikuid tähistavaks ja perekonda isegi sugukonda tähistavaks. Need nimed harilmuet märkisid isiku tõelist või soovitatavat iseloomu. Nõnda tunneme eestlastel ja liivlastel XIII sajandil nimesid, nagu "kirjane", "Põõsantaga"³⁾ j. n. e.

2) Lihwlandi = ma Tallorahva seadus, esimene jaggu
 Tartu = Linnas 1820, lk. 9.

3) Saareste, A., & R. K. 9/10 1934. a. lk. 139

Kuid kuni XIX sajandi alguseni nimetati ometi suuremat osa talupoegi tema talukoha (pere) nime ja sellele järgneva ristinimega, nagu see nähtaw kõigist kiriku raamatust ja muist wõrkust: näit, "uueni" talu peremeest jaani, "kuiuti", "uueni jaanius". Et talurahwa valdav enamuse oli lükkumisvabadusega, ja harilikult talu koht pärandus põlvest põlve, siis vähemalt otsepoolest püsis siiski seal see kohanimi lüknimena mitmeigi inim põlvkondades, kuid kõrvalliinidel olid juba teised talunimedest lüknimed. Talukoha muutumisega muutus ka perekonna nimi. Valdade kitsas halduspiiris see olukord ei tekitanud mingeid segadusi. Lahtiste inimeste, mõisateenijate ja moonakate valdava enamuse paistab olema kandnud üksnes eesnime. Vabade talupoegade seas võis küll rohkena leiduda päritavaid ja mitte ainult talukohalisi lügni-

mesid.⁴⁾

Niüd, talurahva vabastamisega, kui kogu elanikkonna liikumispiirid, nagu juba tähendatud, emalt oma kubermangu, mis kogu hiiqlariigi rajadeni avardunud, kujunes ühtlasi tarve rahale maarahva- legi anda püüvad, pärandataavad, amet- likult fikseeritud perekonnanimed.

Andes nimede panemise käigu tegeliku- le vaatlusele, näeme, et nimede panemi- ne Liiwimaal toimus vabastusaktide aval- damis aastail pea järgnevail aegadel.

Seaduse täitmiseks pidid, kubermangu valitsuse eskiija järgi 21. VIII 1822 a., mõisa valit- used ja kirikumõisad sama aasta mihkli- päeval pärima järgmisel kevadel priius saavalt peremehilt soove nende enese ja nikuvõsa lügnime suhtes.⁵⁾ Kohati pan- di nimed (Räpinas) juba 1819 a., üldisemaalt siiski 20-dail aastail (viti 1822-23), ja lõpule

4) Saareste, a., & RK 9/10 1934. a. lk. 140.

5) Köpp, juhan, Lainsu kihelkonna ajalugu, Tartus 1937. a. lk. 304

viidult 1826 a. Endisel bestimaal aga
toimus nimede panek märgatavalt
hiljem ja nimelt 1834 - 1835 a.

Miks toimus nimede panek bestimaal
märgatavalt hiljem, kui Liiwimaal, kuigi
Liiwimaa talurahva seadus oli hilisem,
kui bestimaa talurahva seadus. See võib
olla seletatav mitme asjaoluga, kuid
kõige tõenäolisemalt aga seetõttu, et
bestimaa talurahva seaduses puudub vas-
taw nimede panemise paragraaf. Et
aga üldse nimede panemiseni jõuti, on
oluliselt tingitud, eriti, kõigi kolme
Balti talurahva seaduse ühtlustamise
püüdest, teiseks, Liiwimaa eeskujust, ja
kolmandaks, üldiselt muutunud
olukorrast.

Teatavasti oli talurahvas kogu Balti-
maal 19. s. algul vabaks saanud ja igal-
pool oma kohaliku seaduse järgi selliselt,
et kõigis kolmes kubermangus talurahva

seadused mitmesugusel alusel seisivad, põh-
 justades see valituse seisukohalt ametarutis tele
 ajatuud rakusi, millest mis ka ametvõi-
 mude soov tärkas, kõiki kolme seadust
 ühisele alusele seada. Riiginõukogu tegi
 1829 a. Balti kindral-kubernerile ülesandeks
 hoolitseda selle eest, et kõik kolm talu-
 rahva seadust Baltimaal ühtlustataks.
 Kindral-kuberner andis sellekohased eel-
 tööd kohalike kubermangu arutiste
 kätte, kus alustati vastavate eeltööde te-
 gemisega. Eestimaal oli selleks see komis-
 jon, kelle kätte oli usaldatud talurahva
 seaduse maksima panemise üle järele val-
 vamine. Kui kõik kubermangud oma
 eeltööd kindral-kubeneri kätte olid saat-
 nud, moodustati Riias 1832 Balti kuber-
 mangude talurahva-seaduste ühtlustamise
 komisjon, millest rüütelkondade ja kroo-
 nu arutiste esindajad kindral-kubeneri
 juhatusel osa võtsid.

See seaduse ühtlustamise tendents siiski polnud otseseks nimede panemise põhjuseks hestimaal, vaid nimede panemise action on algatatud Luteriuse Ülem-konistoriumi poolt, nagu selgub ürikust, kus üeldakse, et 5-dal aprillil 1834 a. on Riia Kindralkuberner Baron von der Fahlen saatnud Tallinna Kubernerile kirja, kelleks oli tollajal P. Benckendorff, milles ta mainib, et suure Keisri nõuandja, kes riigi seestpidised asjad toimetab / siseminister /, temale teada on andnud, et Luteriuse Ülemkonistorium tema käest on palunud, et nende hingeraamatute pärast, mis kiriku õpetajad oma koguduse hingedest peavad tegema, et talurahvale hestimaal käsk saaks antud, et nad enestele ühe jäädava liigriime / suguseltsinime / peavad panema, mis sünnis ja maakile murde järele on.⁶⁾

6) Kõrval nr. 8623, lk 18. j. j. vt. Plakkat, aulik Riia = Tallinna ja Kura Ma Kindralkubernereri Baron von der Paalna Herral on Tallinna Kubernereri Herrale 5-mal aprili kuu päeval kirjutatud, et suure Keisri nõuandja kes riigi seestpidised asjad toimetab, temmale teada annud, et Luteriuse üsrorahva ülem konistorium Tema käest palunud, et nende hingeraamatute pärast, mis kiriko õpetajad omma koguduste hingedest peavad tegema, talurahvale hestimaal käsko saaks antud, et enestele ühhed jäädavad liigriimmed / suguseltsinimmed / peavad pannema, mis sünnis ja maksle = murde järele on...

See on päris loomulik, et konsistoorium
 sai nimele panemise algatajaks, sest kiriku
 kogudused olid kohustatud pidama lükmete
 hingekirjasid. Talurahva radus § 9, ütleb: „et
 igga talupoeg peab ühhe kogodusse jure
 sisse kirjatad ollema.“ Edasi rippus ära talu-
 poegade lükluspassi andmine kiriku hinge-
 kirjadest nähtavast arvust, nagu on kir-
 jutatud Tallorahva kässoramata“ teises lisas
 § 585 „... mis ei pea ühhelgi bestima Tallo-
 pojäl lubba ollema ülle bestima kubber-
 mango=Ma radade ära minna... enne
 kui hingekirjad üllennäitavad, et selle sin-
 natre bestima rahva hulk saa peale nelja
 kümne tuhhande meesterahva hinge arro
 peale on taasnud... ommeti sünnib agga
 ni paljo Passi välja anda, kui hinge
 kirjade järrele ennam kui sadda neli-
 kümmand tuhat meeste=rahva hinge
 bestimaa kubbermango maal ollemas on.“
 Kuna nüüd talupoegadel oli väima-

lus ühest kogudusest teise minna, tekitas enesest mäistatavalt raskusi ja segadusi vaid talunimede ja ees, ning isa nime järele hiütavate talupoegade eraldamiseks. Briti kus talude nimed on väga palju sarnased erinevates valdades isegi küladis. Muudugi on ise küsimus, kui palju neid talupoegi oli vaja üksteisest eraldada, üldiselt oli siiski aga tarvis teada arvu, ning see raskus lamus kirikul. Pealegi kus Liiwimaal nimede panemine oli juba lõpetatud 1826. aastal, andis see otstarbekohast ning hääd eesküju⁷⁾ Sellepärast on täiesti mäistetan ja põhjendatud kiriku vastav nõue.

Miks aga ei tulnud algatus rüütelkonnalt, nagu Liiwimaal, miks püüdis vastav paragraaf talurahva seaduses.

Eestima rüütelkond oli üldiselt konservatiivsem, kuid kaalam, kui Liiwimaal.

Ei tule arvata, et talurahva vabastamine

7) EkvA, nr. 8629 lk. 18, vt. Plankat ... vägga aitab need kihelkonna hingeraamatud valmistada..."

toimus aetuna ideest, või inimsustundest talu-
 rahva vastu, vaid palju enam targast ja ka-
 valast kaalutlusest selle kame suhtes, mida
 juba ettenähtavalt talurahva vabastamine
 tõi. Muidugi ei saa salata et leidis ka
 neid, peamiselt nooremaid, kes olid mõji-
 tatud Prantsuse revolutsiooni ideist ja
 selleaja vabamast ilmavaatist, kuid suurem
 enamus nägi vabastamises ikkagi ainult
 ainult võimalust, endise olukorra fak-
 tiliseks säilitamiseks, ja juhust talupoega
 veel enam endast võlturaks teha. Järe-
 likult siis, kuna mõisnikkond Eesti-
 maal nägi ette täielikult endise olu-
 korra püümitse, on ka mäistatav, miks
 Bestimaa talurahva kaduses puudub nõue
 talurahvale nimele panemiseks. Nimi
 on vaba inimene, vaba seisuse tunnus-
 märk. Bestimaa mõisnikkonnana arusa-
 mise sai talupoeg küll vabaks, tegelikult
 aga ikkagi püüis endine olukord, siis

siis loogiliselt järeldades, kas jäeti väga seadusest
 teadlikult nimede panemise nõue, kui tarbetu, või
 ka ei tulnud lihtsalt kiirustamisega selle peale,
 sest üldise saaluse kestimaa talurahva seadus era-
 korralistes oludes võiks üelda, kuni viimase minu-
 tini ei olnud vabastamises päris kindel. Ka on
 kestimaa seadus ^{ts d} present, ja võib olla ka see-
 tõttu puudulik ning lünklik. Seevastu Liivimaa
 talurahva vabastamise seadus, mis oli kõigiti
 täielikum kestimaa omast, tegi, nagu teame
 otseselt sunduslikuks nimede panemise, milline
 viidi lõpuliselt lõpule 1826. a. Naatamata
 Liivimaa eskujule, püsis aga siiski kestimaa
 mõisnikkonnas üldiselt see konservatiivsus ja vastu-
 meelsus nimede panemisele kogu järgneva aja,
 kuni sundusliku nõudeni 1834 a. Nähaarvatud
 mõned ühriidud, nähtavasti vabameelsemad
 mõisnikud, kes teostasid siis ka nimede pane-
 mist varemalt.

Niid, kõigi kolme seaduse ühtlustami-
 se nõude, ja Riia kindral kuberner'i peale

käimisel, ning et samal ajal oli tekkis 8- as
 revisjon, siis veel siseministri nõudmisel, kes nõudis,
 et tehtaks vastav seadus, mille alusel siis ka
 „need sugoreetsi nimmed selle 8- ma riigikirjotuse
 (Revisjon) sisse lasta üles panna...“ samuti olevat
 seda heaks kiitnud ka see suure keisri nõu-
 andja, kes riigi maksu ja rahhaasjad (Rahaminister)
 toimetab.“ Ning et oli lõppemas veel (Revisjoni)
 „riigirahva kirjotuse esimene määra aeg⁸⁾“, aruvad
 ajasse puutuvad arutised küsimuse kiirele lahenda-
 misele, mille käin oli mainitud üriku⁹⁾ järele
 järgmine: Siis seesama suure keisri nõuandja
 (Siseminister) on ka nõudnud kindral kuberner
 Herra käest vastavat seadust teha. Kindral kuber-
 neri Herra olevat ka siis tunnud, et seesinane
 nõu mis juba 1826. a. Riia kubermangus ja Saare-
 maal võrda on saadetud, „wägga aitab need
 kihhelkonna hingeramatud valmistada.“ Ühtlasi
 olevat see suure keisri tahtmine, et need Riia,

8) 2 Kva. nr. 8629., lk 18.

9) 2 Kva. nr. 8629. lk. 18, 19, 20. Nl. Plaknat.

Tallinna ja Kuramaa talurahva seadused nii
 palju kui võimalik, ühe määra peale peab
 pandama, siis, ... „polla kindral kubberneri
 Herra Leidnud middagi ollemast, mis kelaks
 ka Tallinna Kubbermangus tallo rahvale kes
 nüüd priduse pülve kättesanud, liig nimme-
 sid panna. Aga et tarvis on seda korra-
 päraselt toimetada, seepärast on kindral kubberneri
 Herra Bertimaa kubberneri käest nõudnud, et
 Kubbermangu- ja Kammeraalkohvi Kohtu-vane-
 mad¹⁰⁾ konsistoriumi kohtu peavanem, sest
 samast kohtust üks kirikuõpetaja, ning ka
 maamõisnikude eestkõisja kokku kututaks selles
 asjas nõu pidama ja seadust tegema, kuidas seda
 hästi korda saata. Nartu näetud nõu peavad
 nad esitama kindral kubbernerile kinnitamiseks.

Nartavalt sellele nõudele on siis ka kokku
 tulnud Kubbermangu- ja kammeraalkohvi
 kohtu-vanemad, Riitõelkonna peamees,
 konsistoriumi kohtu peavanem ja
 üks selle kohtu vanem 3. mai kuu päeval.

¹⁰⁾ & Kva. nr. 8629, võrdle „Plakkat“ lk 18. ja „Publicatum“ lk 30 =

= Kubbermango kohtovannemad = gouvernements-Regierung.

Vastavad seadused, mis siis tehti talurahva liig-
nimede pärast, on esitatud ka kindral Kuber-
nerile,¹¹⁾ millised see on kinnitanud 11. oktoobril
1834. a. Ühtlasi on ka kubermangu kohtule
sona saadetud, et need seadused saaks täi-
detud. Sedda möda kuulub kubermangu
kohhus, need nimatsed talurahva liig nimme-
de pärast tehtud seadused trüksi läbbi, ja
ja annab selle kubermangu kihhelkonna
kohtudele ja mõisavallitrustele sedda nõuwa
käsko, sedda mis nende seaduste jänele
nende kohhus on määratud aial täiesti
toimetada, henda et need nimmekirjad

11) §Kvll. n. 8629. lk. 30. vt. Publicatum...

... Zur Erfüllung dieses Antrags des Herrn General
Gouverneuren fand am 3. May d. J. die vorge-
schriebene Versammlung der Gouvernements-Regierung
und des Kammerhofes mit Hinzuziehung des Ehrlän-
dischen Herrn Ritterschaft-Hauptmanns, so wie des Herrn
Präsidenten und eines Delegirten des Provinzial-Consistoriums statt,
und wurden darauf die von dieser Versammlung entworfe-
nen Regeln zur Bewerkstelligung der Einführung der Familien-
Namen für die Ehrländischen Bauern, dem Herrn General-Gouver-
neuren durch die Gouvernements-Regierung zur Bestätigung vorgelegt.

saaksid öigel ajal kammeraal kohta kätte ja keik, kuidas kästnud korra ja oha sadetud."

Kommissjoni poolt koostatud ja kindral kubermari poolt kinnitatud seadus „talluraha liinimede / suguseltsi nimmede / panemiseks oli järgmine:

1. Iga mõisavalitsuse kohus on selle eest muuet kanda, et kõigile vallatalu püügadele ühed isesugused nimed / liignimed / saavad pandud.

2. Talupüügade oma hooleks jätakse need liignimed enestele ära valitsema, muud kui mõisavalitsus vaadaku selle peale, et nimed sündsad ja maakeele murde järel on, ega ole niisugused, mis ju ühe teatud saksa rahva seltsi nimed on. Kõige parem see, kui vanad perenimed ka liignimedeks ära valitseakse.

3. Talupojad, kellel ju enne on oma talu suguseltsi liignimed, neile need jäävad ka edaspidi.

4. Iga talurahva sugueltri peavanema õigus on enesele ja oma lastele ja tulevastele liignimed valitseda.

5. Kes kaugemalt sugulased, kel enam kedasama peavanemat hinges ei ole, neid ei sunnita mitte üht ja kedasama nime enesele ära valitseda.

6. Need sugueltri nimed, mis ühe valla talupojad enesele võtavad, paneb mõisavalitus ühte kirja üles, mis nende hinge kirja numbritega ühte annab, mis selle riigikirjutise korral ju on kätte saadatud, seda näiteid mööda, mis nende sinaste seaduste kõrva on pandud.

7. Need sinased nimekirjad, mis kolmele korrale kirjutada tulevad, saadavad mõisavalitused kõige hiljemaks enne tuleva aasta mai kuu esimest päeva kihelkonna kohtute kätte, kuidu tuleb iga hinge pealt viis koppikat trahvi maksta.

8. Kihelkonna kohtud katku need nimekirjad läbi ja ärgu seda salligu, et see sama kihelkonna kes, kahes ehk mitmes vallas ühed ja needsamad nimed saaks ulema. (algu mis et mõnel talupojal enne ju oma liigniimi olnud).

Kui neid saavad lähikatsunud ja leidnud teine teisega rikkis ja hinge kirjaga ühteandvad, mis saatka kaks neid nimekirjad hiljemaks enne tuleva aasta heinakuu esimest päeva kammeraalhoovi kätte kätte, kolmes kinnitatud nimekiri saab mõisa valituse kätte tagasi.

9. Kammeraalhoovi kohus lasel need nimekirjad, mis kihelkonna kohus tema kätte saatnud, hingeraamatute taha kuni lisa kaita.

Seadus jõustus trüki avaldamisega: „sedda möda kulutab kuhhermango kohus need sinat-
 kd tallorahva liigniimede pärast tehtud
 seadused trükki lähki...“

radust tõlgendades näeme, et talupojad pidid
 oma omale nimed valima. Valijaks on suguseltsi ja
 peavanem, s.o. rühine vanaisa lastele, laste lastele
 ja võib olla mõnikordki laste laste lastele. Kui
 vanaisa surnud, siis ei sunnita öeldes vendi ühist
 nime võtma, samuti ka kaugemalt sugulast, "kellel
 pole hinges enam seda sama peavanemat."

Kellegel enne olid olemas omad nimed, need siis
 ka jäid neile. Ennem on mäeldav nimede omami-
 ne neil, kes tulid kas näit. Lõuna-hestist, või oli
 neil juba mõisnike poolt nimed antud enne üldist
 nimede panemist.

Nimede suhtes nõuti, et need oleks sündsad
 ja maakeele murde järele. Samuti ei tohtinud
 nad alla saksa suguseltsinimedega ühesugused. Kui
 nimed olid sakslaste nimedega ühesugused, siis seda
 ei tohtinud alla, see on absoluutne nõue. Üldse
 soovitati aga vanu pere- talunimesid anda nimeks
 talurahvale.

Mõisavalituse kohus oli hoolitseda et nimed
 saaks pandud ja et nad oleks ka erisugused. Ühtlasi

oli ka mõisaavalitus esimene nimepanemise kontroll. Mõisaavalituse all tuleb mõista mõisaavalituse ja aidameest. Mõnikord need kaks ametit väiksemates mõisades oli koondatud ühe ja sama isiku kätte. Kui mõisaavalitus oli kontrollinud nimede panemist, siis järgmiseks kontrolliks oli kihelkonna kohus. Tõendatavalt läplik sõna mõisas oli üldta parunil. Kihelkonna kohtu ülesanne oli kontrollida, et ühe kihelkonna eri valdades ei oleks pandud üht-ja samasugust nime. Lõpuks saadeti nimekirjad kammeraalhoovi kohtusse, kas ka see kontrollib pole atseselt öeldud.

Nagu seadusest nähtub lamus nimede panemise peaarvamus mõisaavalitustel. Nende poolt koostatud nimekirjade üle järelvalvamine usaldati kihelkonna kohtute kätte ning kihelkonna kohtud olid kohustatud saatma need edasi kammeraalhoovi kohtu kätte, pärast seda, kui nad neid... saavad läbi-
katrunud ja leidnud teineteisega isekeskis

ja hingekirjadega ühteandvat, see tähendab, et oleks seaduses esitatud nõuded täidetud, nagu et ei tohi olla samasid perekonna nimesid ühe kihelkonna kahes või mitmes vallas, ja et perekonna nimed oleks korralikult pandud revisjoni lehtedele vastavalt, milline toiming oli selgitatav võrdlusega.

Kuidas toimus tegelik nimede panemine, siis selle külje näitlikuks selgitamiseks valitud Särevere valla kohta, nagu peaaegu kõigi valdade kohta, andmete hankimine on seotud mõningate raskustega, millised aga on ületatavad. Seda seepärast, et, nagu enamasti kõigi nõnda ka Türi kihelkonna kohta aktid on hävinenud, samuti pole andmeid selle kohta ka valla arhüvis. Muidugi tuleb küsida palju täiel andmeid üldse leiduus. Peale selle on hävinenud iga sugused andmed ja dokumendid

Särevere valda moodustavate ja tegelikult nime-
de panemist korraldanud mõisade kohta.
Üldiselt aga võis toimuda nimede panemine
selliselt nagu Liiwimaal, või teistes Põhja-
Eesti valdades. Nii kirjutatakse Saareste, et ni-
mede panemine näis toimuvat nõnda, et
kohati küla kuppad, kohati aga vöörkünnid
talude kaupa märkisid ajaomaste isikute
soovi ja valiku järel liignimed. Saadud
nimestikkuude mustendid kirjutati mõisades
ümber, kusjuures juba valitud nimed sageli
parandati ja moonutati, neile saksa keelseid
lõpposasid lisati / tüüp Nõmmpere > Nöm-
berg, Peedopärg - Peedosson, Saar > Saarmann,
ja paljusid nimed ka määrati, kes neid
ise valida ei osanud. Iga valla nime-
loetelu varustati mõisaomaniku ja tunnis-
tajate allkirjadega, loetelud ühendati
kohelkonniti, köideti ning saadeti vartavasse kuber-
mangulinna. Suur osa kütist on praegu talle meil ^{Riigi} (Kesk Arhiivis.)⁽²⁾

(2) Saareste, a., ERK 9/10 1934 a. lk. 141.

Sellele võiks lisada paar traditsiooni: kusa-
gil Viljandimaal kutsutud talupojad mõisa
nimede panemiseks. Parun küsinud ühe
peremehe käest, mis nime ta omale tahab.
Talupoeg muidugi ei teadnud. Aga nõh et
mis nime te naabri peremehele panite, küsi-
nud. Kui talle üeldud et naabri talupoja
nimeks pandud Lepp, siis kürtu üelnud:
eks pange siis minu nimeks ka Lepp, —
ning sellest, kahest sõnast, kuulmise järel
muidugi ühest, saanud miks omale nimeks —
— Kaulep. Ümbrus taoline lugu toimunud
Hüümaal, kus vana mõisa toatüdruk, kes
ka hästi tundnud ümberkaudseid talusid,
ölnud nimede panemise juures asjatundjaks.
Kui tulnud sisse Koidu talu peremes, siis
üelnud vana teenija — asjatundja — ah Koidu
Papa, nõh olgu siis ta nimi ka Kvit.

Sellised nimede panemisviisid on tüüpilisi-
sed vast peaaegu kõigile mõisadele. Särevere
valla mõisade suhtes tuleks siiski kahelda,

millist põhjustab väga suur "saksa"-nimede arv, nagu hiljem näeme, kuigi erineb ka nimi "kaleb".

Nimede valiku vabaduses ei puudunud ka teatud kitsendused (Liivimaa). Valituse poolt oli tehtud korraldus: kirikuvõõrmiinidrid valvaku, et rahvas ei võtaks rumalalt, ei teotavat ega ka mõisavane mate sugureltri nime.¹³⁾

Kaht nimest pole teatavasti täidetud päris täpselt, küll vist aga viimast.¹⁴⁾

Estimaal, selles eraldi väljaantud seaduses nõuti, et talupojad ise valiksid enestele liig-nimed, ning mõisa valitus vaadaku veid selle järele, et nimed nõndsad ja maakeele murde järele on, ega ole riisugused, mis ju ühe teatud saksa rahva seltrinimed on. Kõige parem see, kui vanad pereinimed ka liig-nimedeks ära valitsetakse.

13) Saareste, a. ERK. 9/10 1934 a. lk. 141

14) Vt. Saareste, a. ERK. 9/10 1934 a. lk. 141. võrumaal anti eestlasele mõisniku nimi Undritz.

Ka võis märgata teatud piiride (Lüüsimaa) nimede valimist juhtida. Nii hoiatab O. W. Mering (Mas. Näid. Leht 1822 400-1-2) et vennad ei võtaks eri nimesid, et seni juba rohkeid son lõpulis juurde ei võetaks. Ta soovitas liignimesid ammutada talunimedest / Kämara Mart > Mart Kämara, Silla Toomas > Toomas Sild. /, või loodusest. Kas ka bestimaal nimede panemise ajal selliseid eraviisilisi juhtimis piirideid ei olnud, selle kohta puuduvad andmed.

Neid ametlikke nimesid hakkas rahvas hüüdma, Hiis, järvas, viis, Harjus, Põhja Läänemaal paiguti Pärnu, Viljandi ja Tartumaa põhja servas, liignimedeks, ja lõunapool, ning ja seal Saaremaal, Muhus, Läänemaal, eriti lõuna osades, Pärnu, Viljandi ja Tartumaa lõunapoolseis kihelkondades, ning Võrumaal, väärnimedeks, mis nimetus nähtavasti juba varemalt oli keeles tarvitusel, ristinimele lisatava nime / ka

sõimu - või pilkenime / tähenduses. Laialt
 endisel Läänimaal, need nimed, ühenduses
 talurahva priiks laskmisega, said nimetuse
priinimed, ehk riinimed. Kõige vastse-
 ma kujundina olgu märgitud veel har-
 vemalt esinev laensõnaline vahmili
 (vammili, ammili) nimi.¹⁵⁾

Säreveres tarvitatakse üldiselt liignime.
 küll aga esineb harva ka priinimi, väär-
 nimi, ning mõnikord ka rahjatoomis
 lausitud vahmili nimi. Ka võib väga
 haruldaset kuulda, mõne vanema in-
 mese must, riinime. Üldiselt kõik need
 muu nime tarvitajad, liignime tarvitajate
 kõrval, on mündest maakonnadest sisse
 vännanud, nende järeltulijad, või mingil
 muul viisil mõjutatud teiste hiiud- nime-
 tuste kaudu.

Käesolevas töös on mõeldud anda üle-
 vaade nimede panemisest Särevere vallas.

15) Saareste, A. LAR 9/10 1934 a. lk. 141.

Särevere vald koosneb neljast mõisast, millised
 alles töös esitatakse järgemööda: Särevere / Serefer /
Laupa, Lokuta, / Teknal / ja Kolu / Kallo /.
 nende mõisade endised alad moodustavad
 praeguse Särevere valla. Peale Särevere valla
 alade haarab vallaalge Laupa mõis enda
 alade hulka veel Lõla küla, milline aga
 praegust kuulub Väätša valla külge.
 Et aga luendused toimuvad mõisuti, ning
 ürikuud samuti on koostatud mõisade
 järele, on otstarbekohasem, mitte eraldada
 Lõla küla käesolevast tüüst. Eelolevat
 arjalu arvestades oleks õigem mainida
 töö pealkirjas, et nimele panek Särevere,
 Laupa, Lokuta ja Kolu mõisades.

Käesolev nimele luend saab olema dogmaati-
 line luend, kus on püütud võimalikult
 täpselt ja muutmatuselt edasi anda alg-
 tekst, tehes muudatusi vaid ebaolulistest
 osades, nagu tekstis erinevate selgitavate märkuste,
 ning "Sahn" ja "tochter" j. n. l. tõlkimises. Kuid perekonna-

või talunimedel juures esinevad lisandid, nagu "gerinde" j. n. l., ning perekonnapea ja talu peremehe enda, ning isanimi, on antud edasi täiesti nagu see enne algtekstis, isegi ilma "sohn" tõlkimise ta. Seda peamiselt seetõttu, et saada ülevaadet erinevates mõisades erinevast kirjutusviisist. Ühtlasi aitab see sageli avastada veel praegugi nimedes erinevaid veidrusi, ning näitlikult selgitada selliste nimede tekimist, nagu Jaansohn - Jaanson, Michelsohn, Johansohn - Johanson, Martow, Jürjew, j. n. l.

Perekes, - taludes elavate munde elanike nimedes, kes kuuluvad perekonna peaga erinevasse perekonda, samuti ka perekonnapea perekonda kuuluvatel mündel perekonna liigetel, on asendatud ebaolulised saksakeelsete terminid, nagu täiendatud, eestikeelsete sõnade, või lühenditega. Ära on toodud nime pandava endine nimetus, ja sellele nii juurde lisatud nimeks antav uus nimi. Äritatud on kõik nimed mis pandi, kusjuures selleni näitlikult

välja on kirjutatud ainult üks erinevat perekonda esindaja. Teisi sama nimelisi, kui neid oli, on tähistatud lühendiga j./|jä| t./|teised|. Ka on jäetud muutmata ametid, elukutsed tähendavad terminid, sest nende tõlkimisel kaotaksid mõningad oma mõjuva illustreeriva tähenduse. Samuti on eritatud ühtlase mõttes külade, mõisade, kajakatalude ja muud pealkirjad algkeeles, ning tõlkena juures Eesti keeles.

Tekstis erinevad ja muutmata jäänud ameti-elukutsede nimed on järgmised:

Aufwärter - lihtsam majateenija.

Bediente - teenija.

Badstube - saunik - saun.

Gesinde - pere, talu.

Gärtner - aednik

Hausknecht - majateenija (toapois).

Hopsbrauer - õlle pruulija.

Hüter - karjane

Knecht - sulane

Kleetenkerl - aidamees.

Krüger - körtsmik.

Kutsfur - kutsar.

Kutschner - kutsar.

Koch - kokk.

Küchenmagd - köögitüdruk.

Loostreiber - vabadiin.

Müller - mölder.

Ochsenhüter - härjakarjane.

Schneider - rätsep.

Schuster - kingep.

Stallknecht - tallipoiss.

Streugesinde - hajatalud - talud mis aretreid

väg aht sind. - vägaspool eh ünkikult eraldi.

Stubenmagd - toatüdruk.

Sohn - poeg.

Fischler - mõisa puusepp.

Fischlerjunge - puusepa ahiline.

Wachkerl - mõisavaht.

Weber - kangur.

Worreiter - esratsusaja.

Familien-Nachrichten - Verzeichniss 186-1893.

Viehweib - karjanaine

Viehenmagd - karjatüdruk

Ziegelbrenner - telliskivi põletaja.

Maurer - müürsepp.

Samuti on tarvitatud nimeid loendis hõllustuseks järgmisi lühendeid:

j.t. - ja teised.

pg. - poeg.

p.pg. - poja poeg.

srd. - surnud.

t.teenija - talu teenija.

tütr. - tütar.

väg. abel. nind. - vägaspool abielu nindinu.

Õstame järgnevas loendis mõisad järjekorras:

- a) Serreper - Säreve - Revisjoni lehed "lk 298-329. ja "Familien-Nahmen - Verzeichniss" lk 159-181. b) Laupa - Laupa "Revisjoni lehed" lk-103-169 ja "Familien-Nahmen Verzeichniss" lk. 59-85.
- c) Texnal - Lokuta - Revisjoni lehed "lk. 221-237. ja "Familien-Nahmen-Verzeichniss" lk. 117-124. d) Kollo - Kolu - Revisjoni lehed "lk 342-366. ja "Familien-Nahmen - Verzeichniss" 186-203.

Sorrefer - möis - Säremere.
Rauküll.

1. Mardi Hans, ado sohn - srd.
 pg. - ado Palme j.t.
2. Simo Thoma Ado - srd.
 pg. - Michel kallus j.t.
3. Thoma Jurri, Hans sohn - srd.
 pg. - Hans klaus j.t.¹⁾
4. kösti jaan söhne.
 pg. Hans Martellus j.t.
 Hans, Thoma pg., väimes - Hans Trou j.t.
5. Maurer Karl, jaans sohn - Karl Enarius j.t.
6. jaan, Mart sohn - jaan addra
 jaan, Petri pg. - jaan Holdblom j.t.⁴⁾
7. Seppa jaan, Maddis Sohn - jaan Trop j.t.³⁾
8. Carl Otto sohn - Karl angelus j.t.
 Jürri, Jaagu pg. Seppa Thoma vend, -
 - Jürri Janus j.t.
 Ano, Mardi tütr. väj. Abel. ründ. -
 - ano aal ³⁾
9. Reino Hans, Hans sohn - Hans Klaus,
 jaan, Thoma pg. Reinu Hansu vööras pg. -
 - jaan Taddaus.

1) vt. Ek. 33,
 2) vt. Ek. 37, 37, 39,
 3) vt. Ek. 40,
 4) vt. Ek. 36.

10. Thoma Michel, Hans sohn - srd.
 Hans, Ado Tammi pg. - jürri Klaus j. t.¹⁾
11. Thomas, Jaani pg. Micheli väimees -
 Hans, Oja, v. - Thomas Albert j. t.²⁾
11. Hans, Maddis sohn - Hans Kideon j. t.
12. Mardi jürri Michel - srd.
 Thoma jürri, Hans pg. - Hans Einglas j. t.
13. Sauoja Thomas - srd.
 Rein, Thomas pg. Michel Einglas j. t.
14. Jaan Ado sohn - srd.
 pg. Ado Wolrad j. t.³⁾
15. Adra Maddis, Jaagu pg. -
 - Maddis Paltser j. t.⁴⁾
15. Thoma Ado jürri, Thomas sohn, elab nr. 26.
 Hans, jürri p. pg. - Hans Punspu j. t.
 jürri, Hansu võeras pg. - jürri Wesp j. t.
16. Letti jürri - srd.
 Saunasaare Hans, Maddise pg. -
 - Hans Wolrad j. t.
- Willita - küla.
17. Ado Thomas, Hans sohn - Ado Tam j. t.
 jürri, Tõnosaare Jaagu pg., Ado väimees, -
 - jürri Hirtentreu j. t.⁵⁾
- Mart, Karja Micheli pg. Ado väimees, -

1) vt. elab lk. 32,
 2) vt. lk. 38, 40
 3) vt. lk. 35,

4) vt. lk. 39,
 5) vt. lk. 43.

- Thoma ado jaan - Mart Witus. j. t.
 Marri, ado Tamii õde - Marri Wiktor!)
 18. jaan' ado sohn lab. nr. 39.
 Hans, otsa, vôi Seppa Saare Hansu pg. -
 - Hans Perlin j. t.
 19. Madelise Hans, Hans sohn -
 - Hans Wilibald j. t.
 Thoma jürri, Hansu pg. väimees, -
 - jürri adalbert j. t.
 20. Rein, Thomas sohn - srd.
 Leppiko jaan, Thomas sohn -
 - jaan kolbe j. t.
 21. andrese jaan, Hans sohn -
 - jaan adalbert j. t.
 31. Tonnis, Hans sohn -
Põikva - küla.
 22. Waino Tõno, Hans sohn - Tõno Wilibald. j. t.
 Ano, Waino Tõno kantiitar - Ano Rut.
 23. kütallo Thomas jürri sohn lab nr. 61.
 kütallo Michel, Hansu pg. - Michel Tagobert j. t.
 Ano, Mammo jaani lahkuläinud naine -
 - ano Isop!)
 24. Simo jaan jürri sohn - jaan Leberecht j. t.
 Ano, Maddise tütr., t.teenija - Ano Hektor
 25. Asmusse ado, Ado sohn - Ado Pent j. t.
 26. jaani Thomas - srd.

- Thoma ado jürri, Thoma pg. - jürri Uster j. t.
36. Tõno, Ado pg. peremes, - Tõno Wobrad j. t.¹⁾
37. Selga Streu - gesinde - kaja talud.
27. Kaspre Thomas jürri sohn -
jürri, Ado jaan - jürri Hermansohn j. t.
28. Saare Ado Hans sohn - Ado Parbo j. t.
29. Saare Tõno Hans sohn - srd.
Sureselja Jaak, jürri pg. - Jaak Pärillus²⁾ j. t.
30. Wariksaare Mats, Ado sohn - Mats Klaudius j. t.
31. Tõnnis, Hans sohn - moisa inimeste kas, nr. 2
Wariksaare Sauna jürri, jürri pg. -
- jürri Manderius j. t.
32. Waehnowerre jaan, jaan sohn -
Punisaare Mad - jaan Krispin j. t.
jürri, jaani võrasvend - jürri Lind j. t.
33. Michel Michel sohn - srd.
Waehnowerre jürri, jaani pg. -
- jürri Silvester j. t.³⁾
34. Waehnowerre Sauna Michel Maddis sohn -
43. Kiumi Ado, Hans - Michel Aksel j. t.
35. Äniste jürri, jürri sohn - srd.
pg. - jürri Falkenklau j. t.

1) vt. ülal lk. 33.

3) vt. lk. 42.

2) vt. lk. 38. 43.

36. Raddametsa Ado - srd.
 pg. - Jaan Pappel j. t.¹⁾
37. Tõlga Berend, Hindrik sohn - srd.
 pg. - Karl Traugott j. t.
38. Kõrgesaare Jürri, Jürri sohn elab nr. 53.
 Jürri, Ado Jaagu pg. - Jürri Pabelmit j. t.
 Kõrgesaare Hans, Mara Hansu pg. -
 - Hans Alweas j. t.
39. Tlosaare Jaan, Jürri sohn - elab nr. 64.
 Tlosaare Ado, Willemi pg. - Ado Amandus j. t.
 Tlosaare Sauna Jaan, Ado pg. - Jaan Kreis j. t.
 Mai, Ado Amandus võõras tütr., -
 - Mai Merahi.
40. Mõldre Rein, Jürri sohn - srd.
 weber Punisaare Jaan, Hansu pg. -
 - Jaan Kirk j. t.²⁾
41. Thomas, Maddis sohn - elab nr. 50.
 Punisaare Maddis, Berendi pg. -
 - Maddis Traugott j. t.
42. Jaack, Jürri sohn elab nr. 29.
 Punisaare Peter, Adra Petri pg. -
 - Peter Holdblom j. t.
 Mai, t. teenija - Mai Tulk³⁾
43. Kiiumi Ado, Hans sohn - srd.
 Soosaare Jaan, Jaani pg. - Jaan Wintor j. t.⁴⁾

1) vt. lk. 38.

3) vt. lk. 42

2) vt. lk. 43.

4) vt. ilal. lk. 34

44. Telga Rein, Jaack sohn - srd.
 Krüger Parose Michel, Micheli pg. -
 Palm Jaan, Hannu - Michel Urbanus j. t.
45. Metsavahhi Rein sohn Rein - Rein Anselm j. t.
 Metsavahhi Gustav, Jürri pg. - Gustav Rosenstrauch j. t.
 Jürri, Saunasaare Jaagu pg., sulane, -
 Jaack, Mart sohn - m. - Jürri Ponawent.
46. Ado, Jaan sohn - srd.
 Krüger, Anauko Jürri, Jaani pg. -
 Toke Thomas Maddis - Jürri Reispuk j. t.
 Hendrik Jaan, Jaagu pg. - Jaan Parul j. t.
 Hendrik Tais - küla
 Heik, Hannu pg. Ado viiras pg. -
47. Hans, Jaan sohn, elab nr. 71.
 Otsa Jürri, Mardi pg., peremees, - Jürri Titus j. t.
48. Ado, Ado sohn - srd.
 Perdi Mart, Juhani pg., peremees, -
 - Mart Pulbert j. t.
49. Kütti Jaan, Ado sohn - srd.
 Jürri Juhan, Tõnise pg., peremees, -
 - Juhan Goldberg j. t. 1)
50. Wahhi Hans, Ado sohn elab nr. 76.
 Thomas, Maddise pg. - Thomas Tsop j. t. 2)
51. Albre Hans, Otto sohn - Hans Pilewilt j. t.

1) vt. lk. 42.

2) vt. ülal, lk. 34

52. Tõnosaare Jaak - srd.
 Mart, Tõnosaare Jaagu vend, - Mart Lep j. t.
 Palsi Jaan, Hansu pg., peremees, -
 - Jaan Pappel j. t. 1)
53. Kaja Michel, Rein sohn - srd.
 Perdi Jürri, Jürri pg., peremees, - Jürri Lutius j. t. 2)
54. Jaak, Mart sohn - srd.
 alt Jürri, Hansu pg., peremees, -
 - Jürri albinus j. t.
55. Posti Thomas, Maddis sohn - srd.
 Hindreku Jaan, Jaagu pg., - Jaan Pärillas j. t. 3)
 Hindreku Ado, Jürri pg., - Ado Reiman j. t.
 Miek, Hansu pg., Ado vööras pg. -
 - Mik Sirus j. t.
56. Kütli Jürri, Ado sohn, - srd.
 Mustaleppa Jürri, Jaani pg., - Jürri albert j. t. 4)
 Eva, Soldati Thoma tütar, t. teenija -
 - Eva Päsoke

Dienstboten Familien.
 Teenijate perekonnad.

57. Maddis, Berend sohn, elab nr. 44.
 Jaan, Kõie, või Saare Tõno pg., -
 - Jaan Leo j. t.
58. Saaja Thomas Söhne -

1) vt. ülal lk. 36

4) vt. ülal lk. 33.

2) vt. lk. 40.

3) vt. ülal lk. 35

- Michel Rikkart j. t.
 Madli, endise Sureselja jürri tütr. -
 - Madli Klinits j. t.
59. Erma Ado, Andres Sohn - srd.
 pg. - Michel Priskillus j. t.
60. Asmusse Sauna Ado-srd.
 Kiwwi Ado vööras pg. - Jaan Reinart j. t.
61. Jaan, Hans Sohn elab m. 40.
 Thomas, jürri pg. - Thomas Bernstein j. t.
62. Thomas, Ado Sohn - srd.
 pg. - Jaack Walentin j. t.
63. wachkerl Muri Hans, Maddis Sohn - srd.
 Hans, Hansu vööras pg. - Hans Weideman j. t.
 Kay, Hansu tütr. - Kay Trop. 2)
64. Perdi Mart, elab m. 48.
 Jaan, jürri pg. end. Glosaare peremees, -
 - Jaan Engelbert j. t.
 Hans, Jaani vööras pg. - Hans Maurus, j. t.
65. Albrehti Rein, Jaan Sohn - srd.
 Reinnu tütr. - Mai Albrecht j. t.
 Jaan, Thomase pg. - Jaan Tulpe j. t.
66. Vint Hans, Hans Sohn - Hans Weide j. t. 3)
 jürri, Jaagu pg., Hansu vööras pg. -
 - jürri Paltser j. t. 4)
67. Perdi Thomas, Hans Sohn - Koigi mõisa-
 - viidud.

77. käspre Thomas jürri pg. - Thomas Luin j. t.
68. Thoma jaan ado sohn - srd.
pg. - Mart Aron j. t.
69. jaani sohn Maddis - Maddis Porman j. t.
70. /Hindriko/ ado Hans sohn - üle viidud
oiso mõisa.
pg. - Hans Wentzel j. t.
71. alt jürri Hans sohn - elab nr. 54.
72. Sant Hans jaani pg. - Hans Albert j. t. 1)
Marri, Vana Sauna ado tütr. -
Marri Wirk j. t.
72. Paltsi jaan, elab nr. 48.
jaan, Kütti jaani pg. - jaan Puller j. t.
73. Soldati juhani sohn Hans - koigi
mõisa üle viidud.
otto, Aniste Sauna Reinu pg., -
Otto Künter j. t.
74. jaan, Thomas sohn, elab nr. 20.
otto, otto pg., Karja Micheli vööras pg.; -
Otto Lipi j. t.
75. Otsa jürri Reins sohn - srd.
p. pg. - jürri Lutsius j. t. 2)
76. Mart söhne - srd. ja rekrutiks.
Wahki Hans Ado pg. - Hans Aal j. t. 3)

1) vt. ülal. lk. 33

3) vt. ülal. lk. 32.

2) vt. ülal lk 38

77. Taise kaja jüri, jaan sohn - srd.
 jüri lek - kai Weinberg.¹⁾
 (Sacus) Ano, kaja jüri tütr., - Ano Tui.
 Mart, jüri pg., kaja jüri vööras pg., -
 Mart Nektor j. t.
78. Perdi jüri, jüri sohn, elab nr. 31.
 Maddis, Posti Thoma pg., - Maddis Mitjon j. t.
 Kert, Hansu tütr., Posti Thoma wio vööras tütr., -
 Kert Palm.
79. Hans, Kütallo juhan sohn -
 Hans Purkart j. t.²⁾
80. Jaan, Saunasaare jaan sohn, - rekruutins.
 Jaack, Saunasaare jaani pg. -
 Jaack Tarius j. t.
81. Taise kaja Thomas - srd.
 /Noseka/ Ewa, kaja Thoma vööras tütr., -
 Ewa Sant.
 Kütti jüri pg. - Ado Wilibert j. t.
82. Tonosaare Hans, jaan sohn, - srd.
 Sauango Tio, - Tio Aster.
 Sauango Maddli - Maddli Williste.
83. Schneider Thomas, Kalli Michel sohn -
 - kirna mõisa üle viidud.
 Ado, Thoma pg., - Ado Mandelbaum.
 Ano, Jacobi tütr., t. teenija, - Ano Jacobi.

1) vt. lk. 42.

2) vt. lk. 43.

84. Äniste Sauna juhan, Hans sohn -

Stallmecht - Pojaki mõisa üle viidud.

juhan, Hansu pg., - juhan Ruben j. t.

85. Jürri, Lotzi Hans sohn - üle viidud, st. Georgi,
on sulaseks Müller schröpi juures -

8. Mart, Rein sohn - - Jürri Silbermann,

Maddli, Schröpi teenija - Madli Tulk. 1)

Marri, Trino Tõnise välgasr. ab. el. sünd. tütr., -

9. Thomas, Hans sohn - - Marri Brinko.

10. vihemus Hofslente, - mõisa rahvas.

1. Jürri, Herman sohn, elab nr. 27.

Thomas, Mölder Reinu pg., - Thomas Silvester. 2)

2. Tõnnis, Hans sohn, - Tõnnis Goldberg j. t. 3)

Marri, kondi Maddise tütr. - Marri Miis.

3. Jürri, adra Peters sohn, - läinud brita mõisa.

4. Gustas, Jürri sohn, elab nr. 45.

Kutsfur Thomas, Thomas sohn -

- Thomas Bernstein. 4)

5. Bediente Hans, Jürri sohn - Hans Weinberg. 5)

1) vt. ülal. lk. 36

3) vt. ülal lk. 37.

5) vt. ülal lk. 41.

2) vt. ülal. lk. 35.

4) vt. ülal lk. 39.

6. Hans, Maddis' Sohn elab. nr. 16.
Stallknecht Thomas, Jaagu pg., -
- Thomas Pärillus.¹⁾
7. Kleetikerl Ado, Tõnosaare Jaagu pg., -
- Ado Hirtentreu, j. t.²⁾
8. Mart, Rein' Sohn, - Seinigali mõisa 1829 a.
Madli, Hansu tütr. - Madli Rael.
9. Thomas, Hans' Sohn - srd.
10. Viehewib Ano, Mint Hansu tütr. - Ano Weide j. t.³⁾
11. Hüter Thomas, kaku Hans' Sohn, - Thomas Fust j. t.
12. Stubenmagd Ano, Weber Jaani tütr., - Ano Kirk.⁴⁾
13. Stubenmagd Kai, - Kai Berill.
14. Küchenmagd Kai, Kütallo Juhani tütr. -
- Kai Purkart.⁵⁾

1) vt. ülal lk. 35.

3) vt. ülal lk. 39.

2) vt. ülal lk. 33

4) vt. ülal lk. 36.

5) vt. ülal lk. 41.

5. Thom Laupa mõis.

Lõla küla, — Lõõla.

1. Bärna jürri jaanov — jürri Passenbär j. t.
 jaan, jaanov, väimees, peremees, —
 jaan aunapu j. t.
 Hans jaanov, sulane, — Hans Toits j. t. ¹⁾
 Hans jaanov, sulane, — Hans Tuimann. ²⁾
 Marri, Maddise tütr t. teenija, — Marri Tolverk ³⁾
 Marri, Hansu tütr. — Marri Parm. ⁴⁾
2. Otti jaan jaanov — srd. — pg. — jaan Tipsner j. t.
 jürri ado pg. — jürri Krofenbaum j. t. ⁵⁾
 Gustav jaanov, sulane, — Gustav Rattasep j. t. ⁶⁾
 Hans Hansov, sulane, — Hans Roit. ⁷⁾
3. Rometo jürri jaanov — srd.
 pg. — Michel Romelsir j. t.
 Thomas jaanov, sulane, — Thomas Tuimann.
 Michel, Michelov, sulane, — Michel Rubeno. ⁸⁾
 Ann, Maddisovi tütr. t. teenija, — Ann Tolverk.
 Kröt, Hansovi tütr. t. teenija, — Kröt Postitask. ⁹⁾
4. Kurani jürri jaanov, — jürri Nachkrokritmann j. t. ¹⁰⁾
 Eeva, jaanov tütr. t. teenija, — Eeva Luasep ¹¹⁾

1) vt. lk. 53.

2) vt. lk. 45. 48. 50. 52. 58.

3) vt. lk. 46. 51.

4) vt. lk. 52.

5) vt. lk. 55. 56. 59.

6) vt. lk. 45. 49. 50.

7) vt. lk. 50.

8) vt. lk. 53. 60

9) vt. lk. 55. 58. 61.

10) vt. lk. 49. 56.

11) vt. lk. 48. 53. 65.

5. Thoma Mart jürriow - srd.

p. pg. - Mart Toffelmann j. t.

Thomas Martov, peremees, - Thomas Lillermann j. t.

Joosep Martov, sulane, - Joosep Gnadensilt.

Mart Martov sulane - Mart Tichane j. t. 2)

6. Hanso Thomas Martov - srd.

Thomas Martov - Thomas Kausner

Hans Michelov, peremees - Hans Kilgas j. t. 3)

Thomas jaanov, sulane, - Thomas Krup 4)

Ado jaanov, sulane - Ado Tuimann j. t. 5)

Juula Peeksi tütr. - Juula Peebner

7. Kura Matri Mart, Thomassow, - elab nr. 17.

jaan jürjev, peremees - jaan Kurajero j. t.

Mart Michelov, - Mart Prämänn j. t. 6)

jaan Martov, sulane, - jaan Lillermann 7)

jaan jaanov sulane, - jaan Sippelgas 8)

Liso Maidi tütr. - Liso Rattasep 9)

8. Tõnnise jaan Martov - elab nr. 22.

jaan Tomassow, peremees - jaan Samlin j. t.

Rein Reinov, sulane - Rein Reingrad j. t. 10)

Thomas Michelov, sulane - Thomas Machfurt

1) vt. lk. 47.

4) vt. lk. 54.

7) vt. lk. 47.

10) vt. lk. 63.

2) vt. lk. 47. 49.

5) vt. ülal lk. 44.

8) vt. lk. 51. 53. 54. 61. 62.

3) vt. lk. 58. 65.

6) vt. lk. 46. 47.

9) vt. ülal lk. 44.

Kay, Thomas Seppaameri tütr., t. teenija, -

- Kay Seppaamer¹⁾

Wio, Jaani tütr., t. teenija, - Wio Prämann²⁾

9. Jaani Mart Martov - elab nr. 5.

Jaani Kustassov, peremees - Jaani Jeel j. t.³⁾

Hans Hansov, sulane, - Hans Pentje.⁴⁾

Ann, Thoma tütr., - Ann Seppaamer

Kay, anne tütr., t. teenija, - Kay Varblane.

Mart Hansov, sulane, - Mart Pichtge j. t.⁵⁾

Jüri Jürjev, sulane, - Jüri Antje.⁶⁾

10. Koorti Jüri Tönnov - srd.

pg. - Jaani Krusmann j. t.⁷⁾

Hans Maddisov, sulane, - Hans Krito⁸⁾

Hans Jürjev, sulane, - Hans Sevori j. t.⁹⁾

Eva, Maddise tütr., t. teenija - Eva Tolverk.¹⁰⁾

11. Maddise Jaani Hansov - srd.

pg. - Hans Nurkmann j. t.

Michel Michelev, sulane, - Michel Varblane

Mart adov, sulane, - Mart Ochered

Ann Mardi tütr., t. teenija -

- ann Permann.¹¹⁾

1) vt. lk. 51.

4) vt. lk. 57. 61.

7) vt. lk. 54.

10) vt. ülal lk. 44.

2) vt. ülal lk. 45

5) vt. lk. 52. 59.

8) vt. lk. 49. 63.

11) vt. lk. 49.

3) vt. lk. 51.

6) vt. lk. 47. 51.

9) vt. lk. 64. 66.

12. Simo Mart Maddisrov - srd.

Thomas Michelev pg. - Maddis Lillermann j. t.¹⁾
 jürri Martov, sulane, - jürri Piirken j. t.²⁾
 jaan Martov, sulane, - jaan Tichane 3)
 Rein jürjev, sulane, - Rein Serg. 4)
 Kay, jürri tütr., t. teenija, - Kay Emlick 5)
 Mal Hansovi tütr., t. teenija, - Mal Tünberk 6)

13. Rometo Michel jürjev - srd.

Hans jaanor pg. - jaan Prämann j. t.⁷⁾
 Hans jaanor, peremees, - Hans Roden dau j. t.⁸⁾
 Michel jürjev, sulane, - Michel Antje 9)
 Mart Hansov, sulane, - Mart Kollverk.

14. Jwarki jaan Michelev - srd.

jaan adov, peremees, - jaan Sanbär j. t.¹⁰⁾
 jürri Petrov, sulane - jürri Kaddalip 11)
 jaan Michelev, sulane, - jaan Walckrusmann j. t.
 Mai, kaddaka Mardi lesk, Walckrusmanni
 naise ema, - Mai Silla 12)
 Marri, jürri lesk, - Marri Lippus 13)
 May, Thomase tütar, t. teenija -
 Mai Masikas 14)

1) vt. ülal lk. 45.
 2) vt. lk. 48. 52
 3) vt. ülal lk. 45.

4) vt. lk. 58. 60.
 5) vt. lk. 51.
 6) vt. lk. 50. 52. 57. 63.
 7) vt. ülal lk. 45.

8) vt. lk. 48. 52. 12) vt. lk. 52.
 9) vt. ülal lk. 46.
 10) vt. lk. 57. 63. 13) vt. lk. 48. 50.
 11) vt. lk. 53. 60 14) vt. lk. 50.

15. Michkli jüri - jüri Ailkaggu.¹⁾
 Thomas Micheler, sulane, - Thomas Mickser j. t.
 Jaak Micheler, sulane, - Jaak Oltjer.²⁾
 Jaan Jaanov, sulane, - Jaan Tuimann.³⁾
 Marri Jaani tütr., t. teenija, - Marri Luasep.⁴⁾
 Liso Hansu tütr., t. teenija, - Liso Vigglas.⁵⁾
 Marri Michkli Jaani leik, - Marri Aprilla.⁶⁾
16. Kura Jaan Tõnnosov - Jaan Kurmann j. t.⁷⁾
 Hans Jaanov, sulane, - Hans Luasep j. t.
 Hans Hansov, sulane, - Hans Lippus j. t.⁸⁾
 Jüri Jürjev, sulane, - Jüri Affena.
 Marri Mardi tütr., t. teenija, - Marri Piirken.⁹⁾
17. Wäljaotsa Michel Jaanov - Michel Sevill j. t.
 Ado Adow, sulane, - Ado Känd j. t.
 Mart Reinov, sulane, - Mart Ilbes.¹⁰⁾
 Ado Jaanow, sulane, - Ado Luasep.
 Mai Michkli tütr., t. teenija, - May Kaleb.¹¹⁾
 Kai, Jüri tütr., t. teenija, - Kay Klas.
18. Saare Mart Jürjev - Saare Rottsep.
 Rein Tomassow - Rein Saaremann j. t.
 Jaan Janow, sulane, - Jaan Rodentau.¹²⁾

1) vt. lk. 57. 59.

5) vt. lk. 50.

9) vt. ülal lk. 77.

2) vt. lk. 59.

6) vt. lk. 54

10) vt. lk. 60.

3) vt. ülal lk. 44.

7) vt. lk. 50

11) vt. lk. 50. 55. 62

4) vt. ülal lk. 44

8) vt. ülal lk. 77.

12) vt. ülal lk. 47.

19. Arro jaan Jakob - srd.

5. Tomas Tomasow - Thomas Pichlan j. t.

6. Rein Hansow, sulane, - Rein Wei.¹⁾

Anno Hansu tütr. t. tenija - Anno Simson.²⁾

Anno Mardi tütr. t. tenija - Anno Tichane.³⁾

7. Hansu Thoma Sauna Maddis Maddis

Loostriker - vabadikud - Lõolas.

Marru Tomas Martow tütr. - Marru Marrus

1. Nachkro Mart Michelew - srd.

4 lk / Hans Janov - Hans Jong j. t.

4/ae / Hans, jaan Janovi pg. - Hans Nachkrokritmann.⁴⁾

2. Oija otsa Mart Hansow - srd.

Oija otsa Mart Tonosow - Mart Permann j. t.⁵⁾

3. Arro Hindrich Michelew - srd.

Sauna Ha Hindrichi lesk - Marru aro j. t.

Mart Jürriow - Mart Kark j. t.

4. Krüger Tullisilla Rein, Jakob - alt Harmi muisa 1826.

Rein Maddisow, nüüd Krüger, - Rein Reinwer j. t.⁶⁾

jaan Martow, sulane, - jaan Rattasep.⁷⁾

Micko jaan Jürriow - jaan Mickenberg j. t.

Kärt, t. tenija - Kärt Krito.⁸⁾

1) vt. lk. 54.55.57.58.

2) vt. lk. 57.

3) vt. ülal lk. 45.

4) vt. ülal lk. 47.

5) vt. ülal lk. 46.

6) vt. lk. 60.

7) vt. ülal lk. 44.

8) vt. ülal lk. 46.

- Kay, Hansovi tütr., t. teenija, - Kay Tünwerk.¹⁾
5. Misko Sauna Mart Janov - Mart Rattasep j. t.²⁾
6. Pärna Sauna Michel Jürriow - srd.
Kay, Michael Jürriovi tütr. - Kay Rattasep.
Liso, Michael Janovi lesk, - Liso Kaleb.³⁾
7. Hansu Thoma Sauna Maddis Maddissow.²⁾
Thomas Martow - Thomas Tuimann j. t.⁴⁾
Marri, Tomas Martovi tütr. - Marri Marikas.⁵⁾
8. Rötz metsa Jürri Michelev - srd.
Mart Jürriov - Mart Roes j. t.
9. Arro Rein Reinow - Rein Kiivi j. t.
10. Arro Hans Hansow - Hans Roit j. t.⁶⁾
11. Kurani Sauna Jaan Adow - srd.
Taela, Jaani lesk, - Taela Lepo.
Sauna Hans Michelev - Hans Nigglas j. t.⁷⁾
Thomas Martow - Thomas Karjakont.⁸⁾
12. Kura Sauna Jürvy Jürjev - elab nr. 16.
Ado Adow - Ado Oherde j. t.⁹⁾
Madli, Jwanski Hansu tütr., - Madli Lippus.¹⁰⁾
Marri, Kura Michkli lesk, -
- Marri Kurmann j. t.¹¹⁾

1) vt. ülal lk. 47.

4) vt. ülal lk. 44.

7) vt. ülal lk. 48.

10) vt. ülal lk. 47.

2) vt. ülal lk. 44

5) vt. ülal lk. 47.

8) vt. lk. 50

11) vt. ülal lk. 48.

3) vt. ülal lk. 48.

6) vt. ülal lk. 44

9) vt. lk. 55.

13. Kummisare Hans Tõnnsov - srd.

jaan jürjew - jaan Wannaisak j.t.

14. Wahhemetsa Tomas jürjew - srd.

Hans Hanssov - Hans Grenbaum j.t.¹⁾

15. Soeru Peter - srd.

Hans Tõnnsov pg. - jürri antje j.t.²⁾

jaan, Maddise pg. välj. ab.el. ründ, sulane, —

— jaan Jallakas.

16. Tammare Maddis Michelow - srd.

Hans Hanssov - Hans Simonson j.t.

17. Kura Matri Sauna Tomas Janov -

— Thomas Seppaamer³⁾ j.t.

18. Jaani Sauna jürri Tomassov - srd.

Mart jürjew - Mart Emlik j.t.⁴⁾

19. Murrimae Tomas Martov - vist tühi?

20. Otti Sauna Hans jürjew - srd.

Leno, Hansu lesk - Leno Aed.

May Tammare Mardi lesk - May Soerd.

Koli Tomas Kustasov - Thomas Jeel j.t.⁵⁾

21. Koorti Sauna Maddis - Maddis Talmer⁶⁾ j.t.

22. Maddise Sauna Tomas Michelow - srd.

1) vt. lk. 60.

2) vt. ülal lk. 46.

3) vt. ülal lk. 46.

4) vt. ülal lk. 47.

5) vt. ülal lk. 46.

6) vt. ülal lk. 47.

31. Tõnnise Sauna jaan Martow —
 32. Maddara jüri — jaan Tuimann j. t.¹⁾
23. Simo Sauna Mart. Michelew — srd.
 Mal, Mardi leik, — Mal Pirken²⁾
24. Petsep Michel Hansow — srd.
 Hans Tomasow — Hans Pichtge j. t.³⁾
25. Prometi jaan jaanow — srd.
 Möldre Hans Martow — Hans Mölnick j. t.
26. Prometi jago sauna Hans jaanow — srd.
 35. Silla Kröt, Hannu leik, — Kröt Leske.
36. Wain jüri Martow — jüri Silla j. t.⁴⁾
27. Twarki Hans Hansow — srd.
28. Twarki Sauna Michel jürjew — Michel Tao
 jaan Martow — jaan Mölnik j. t.
 Kröt, Maddise Mardi leik, — Kröt juikas.
29. Sauango jaan Tõnnosow — srd.
 Hans jürjew — Hans Parm j. t.⁵⁾
30. Allika jaan Tõnnosow — srd.
 Michkel Hansow — Michkel Allikas j. t.
 Marri, Micheli tüti, t. teenija, — Marri Roderitau⁶⁾
 Marri, Micheli tüti, Kummeseare Hannu leik, — Marri Tünwerk⁷⁾

1) vt. ülal lk. 44

2) vt. ülal lk. 47.

3) vt. ülal lk. 46.

4) vt. ülal lk. 47.

5) vt. ülal lk. 44.

6) vt. ülal lk. 47.

7) vt. ülal lk. 47.

31. Murrimae Sauna jaan - jaan Sippelgas j. t.¹⁾
32. Kaddaka jürri Martow - srd.
Michel Michelow, - Michel Pentin j. t.
Kai, Kaddaka Petri lerk, - Kai Kaddalip j. t.²⁾
33. Wäljaotsa Sauna jaan Hansow -
3. Hanso jaan jaan - jaan Luasep j. t.³⁾
34. Tammaro jaan adow - srd.
ado adow - ado Esmann j. t.
Kai, Rõts Metsa jürri lerk, - Kai Katrilla.
35. Sillaotsa jaan Hansow - jaan Toits j. t.⁴⁾
36. Waino Tomas Janow - Thomas Luasep j. t.

Talupojad jenja külas.

1. Rein Hansow - elab nr. 17. Sippelgas
Kära jürri jürjew, peremees, -
- jürri Kärpuk j. t. 5)
Thomas jürjew, sulane, - Thomas Krempel j. t.
Ann Micheli tütr., t. teenija, -
- Ann Rubeno.⁶⁾
Marri, jürri tütr., t. teenija, - Marri Kiosk.

1) vt. ülal lk. 45.

4) vt. ülal lk. 44.

2) vt. ülal lk. 47.

5) vt. lk. 60. 61.

3) vt. ülal lk. 44.

6) vt. ülal lk. 44.

2. Wäljaotsa jaan Reinow - jaan Jena j. t.¹⁾

jaan jaanow - jaan Kiit.

Mart jaanow - Mart Krup.²⁾

Michel jaanow - Michel Mutt j. t.

Anno, Reinu tütr., t. teenija, - Anno Malja.³⁾

3. Waino jaan jaanow - jaan Lindberg j. t.

jaan jürjew - jaan Pilliroog.⁴⁾

Michel jürjew - Michel Krusmann.⁵⁾

Thomas Adow - Thomas Sanbär.⁶⁾

Mari, Reinu tütr., t. teenija, - Mari Malja

Ann, Hansu tütr., t. teenija, - Ann Wei.⁷⁾

4. Hanso Reino Ado Reinow - srd.

Hans Michel pg. - Michel Sanbär.

Michel, Michelow, peremees, - Michel Lai j. t.

Ewa, Jaani tütr., t. teenija, - Ewa Sippelgas.⁸⁾

5. Rassi jaan Hansow - jaan Setur j. t.

Rein Hansow - Rein Kaldasauu j. t.⁹⁾

Michel Janow, sulane, - Michel Aprilla j. t.¹⁰⁾

Jürri, Michkeli pg., sulane, -

Hans Hansow - jürri Ingerpa.¹¹⁾

Mai, Hansu tütr., t. teenija, - Mai Wei.

1) vt. lk. 66.

4) vt. lk. 55. 63. 7) vt. ülal lk. 49.

10) vt. ülal lk. 48.

2) vt. ülal lk. 45.

5) vt. ülal lk. 46. 8) vt. ülal lk. 45

11) vt. lk. 59. 64.

3) vt. lk. 64.

6) vt. ülal lk. 47. 9) vt. lk. 54.

6. Otsa jürri jürjew — jürri Wei j. t.¹⁾
 jürri jürjew — jürri Kronenbaum²⁾
 jaan Michelow — jaan Kaleb j. t.³⁾
 kustas adow — kustas Oherde,⁴⁾

Madli, jürri tütr., t. teenija, — Madli Pilliroog⁵⁾

Madli, Mardi tütr., t. teenija, — Madli Eltser.

7. Kära Ado Reinow — srd.

Mart jürjew, peremess, — Mart Sibaek j. t.
 Rein Hansow, sulane, — Rein Angerias.

Mai, jaani tütr., t. teenija, — May Lindenbaum⁶⁾

Mari, Hansu tütr., t. teenija, — Mari Postitask⁷⁾

8. Polli jaan Petrow — jaan Pleksner j. t.

Hans Michelow, sulane, — Hans Ollewaf j. t.

jürri jürjew, sulane, — jürri Siuch.

Michel jürjew, sulane, — Michel Kepper j. t.

Mari, jürri tütr., t. teenija, — Mari Remann.

Kai, Sare Mardi lesk, — Kai Ehster.¹¹⁾

9. Reino Mart — Mart Frimm j. t.

Mart Hansow — Mart Willbox.⁸⁾

Hans Mansow — Hans Makkawei.⁹⁾

Anno, Vaino Sauna jaago lesk, — Anno Norra.¹⁰⁾

1) vt. ülal lk. 49.

4) vt. ülal lk. 50

7) vt. ülal lk. 44

10) vt. lk. 56

2) vt. ülal lk. 44.

5) vt. ülal lk. 54

8) vt. lk. 57. 61.

11) vt. lk. 66.

3) vt. ülal lk. 48.

6) vt. lk. 59. 61. 65.

9) vt. lk. 57. 58. 61.

10. Uustallo jürri Reinow - srd.

Rein jürjew, peremees, - Rein Paberitz j. t.

Juhan, Jaagu lese Ewa vähäsp. abel. sünd. pg., sulane, -

10
K. Kallpool.

Mai, uustallo jaan - Juhan Nachkrokitmann¹⁾ j. t.

5. Jaan jaanow, sulane, - jaan Widikas.²⁾

jürri jaakow, sulane, - jürri Norra.³⁾

Liso jürri tüht., t. teenija, - Liso Kiesk.⁴⁾

6. Mai jaani tüht., t. teenija, - Mai Wächi.⁵⁾

Ann Hannu tüht., t. teenija, - Ann Jänne.

7. Mai vabaturud jenzal.

1. Mäldre Michkel Janow - Michkel Allikson j. t.

8. jaan jürjew, sulane, - jaan Krosenbaum⁶⁾

Michkel, Anno ja jaani väg. abel. sünd. pg., -

Marri, - Michkel Grehnbaum.

9. - Reinu lesk, - Marri Konal.

Madali jürri Michelewi tüht., t. teenija, -

10. Madali jaan Michelewi - Madli Frewing.⁷⁾

2. Seppa jaan Reinow - srd.

Rein jürjew pg. - Rein Stulawi j. t.

3. Aita jürri jürjew - jürri Aglon j. t.⁸⁾

1) vt. ülal lk. 44. 4) vt. lk. 61.

2) vt. lk. 58. 5) vt. lk. 57-60.

7) vt. lk. 58.

8) vt. lk. 65.

3) vt. ülal lk. 55. 6) vt. ülal lk. 44.

- Ado Tomasow, sulane, — Ado Karjakont.¹⁾
4. Hofsbrauer Michel Michelew — Michel Birkstein j. t.
Rein Hansow, sulane, — Rein Pentje.²⁾
Mai, ustallo jaani lerk, — Mai Wächi.³⁾
5. Wilako Mart jürjew — elab nr. 42.
Hans Hansow, peremees, — Hans Willbock j. t.⁴⁾
Michel jaanow — Michel Wächi j. t.
6. Männiko Tomas Hansow — Thomas Maxkawei j. t.⁵⁾
Ann Hansu tütr., t. teenija, — Ann Tünwerk.⁶⁾
7. Männiku Mart Michelew — sed.
pg. — Jaan Midd j. t.
Mai, Hansu tütr., t. teenija, — May Obetück.
8. Krüger Michel, jaanow, Gutmann j. t.
Jürri Hansow, sulane, — Jürri Simson.⁷⁾
Kay, jaani tütr., t. teenija, — Kay Toppasio.⁸⁾
9. Männiko Michel Pertlow — sed.
Hans Michelew — Hans Polakas j. t.⁹⁾
10. Nakkro jaan Michelew — Jaan Kundel j. t.¹⁰⁾
11. Murroperre Jürri Adow — elab, nr. 2.
Rein jürjew — Rein Wei j. t.¹¹⁾
Rein Michelew — Rein Ailkaggu.¹²⁾

1) vt. ülal lk. 50

4) vt. ülal lk. 55.

7) vt. ülal lk. 49.

10) vt. lk. 59. 63.

2) vt. ülal lk. 46.

5) vt. ülal lk. 55

8) vt. lk. 61.

11) vt. ülal lk. 49.

3) vt. ülal lk. 56.

6) vt. ülal lk. 47.

9) vt. lk. 59

12) vt. lk. 59.

- 12. Mätlliko jaan Martow - jaan Widikas j. t. 1)
- 13. Üllijõe Hans Michelow - Hans Nord j. t. 2)
 Mart Reinow, sulane, - Mart Kaldasaun 3)
- 14. Koli Mart Janow - srd.
 jaan Hansow - jaan Mannawei j. t. 4)
- 15. Lellasure Hans jürjew - Hans Wei j. t. 5)
- 16. Murroperre Michel Martow - srd.
 kurtas, talupoig jenzal - Kustas Kilgas j. t. 6)
- 17. Kära Sauna Rein Martow - srd.
 pg. - Rein Alletau j. t.
- 18. Hanso Reino Sauna Hans Hansow -
 - Hans Postitask j. t. 7)

Karijaküllii talupojad.

- 1. Matsi jürri Michelow - srd.
 pg. - jürri Trewing j. t. 8)
 kustaw Hansow, kasvandik, - Kustas Perlia.
 Michel jürjew, sulane, - Michel Reisia.
 joosep jaanow, sulane, - joosep Tuimann 9)
 Marri, jaani tütr, t. tenija, - Marri Strilla.
 Anno, jürri tütr, t. tenija, - Anno Serg. 10)

1) vt. ülal lk. 56.	4) vt. ülal lk. 55.	7) vt. ülal lk. 44	10) vt. ülal lk. 47.
2) vt. lk. 66.	5) vt. ülal lk. 49.	8) vt. ülal lk. 56.	
3) vt. ülal lk. 54.	6) vt. ülal lk. 45.	9) vt. ülal lk. 44.	

2. Wannawo jürri Hansow - srd.

pg. - ado Nuggisens j. t.

jaan jaanow - jaan Elberri j. t.

Marri, jaani tütr., t. teenija, - Marri Kundel.¹⁾

May, Reinu tütr., kanandix, - May Ailgaggu.²⁾

Ann, kutsar jaani lesk, - Ann Nust.

3. Maimma jürri jaanow - srd.

p. pg. - jaan Kormit j. t.

Thomas jürjew, sulane, - Thomas Ingerpu.³⁾

Thomas Hansow - Thomas Lindenbaum j. t.⁴⁾

Madli, jaani tütr., t. teenija, - Madli Mutt.⁵⁾

4. Kundro Michkel Maddisow - Michel Oltjer j. t.⁶⁾

Michkel jaanow, peremeis, - Michel Kundel j. t.

Hans jürjew - Hans Krosenbaum.⁷⁾

5. Arro jago Hans adow - Hans Weier j. t.

Hans Martow, sulane, - Hans Nikodemus j. t.

Marri, xvea Micheli tütr., t. teenija, - Marri Mige.

Ann, Hansowi tütr., t. teenija, - Ann Polakas.⁸⁾

6. Olo Tomas Reinow - srd.

Rein Michlew - Rein Unuck j. t.

jaan Hansow, sulane, jaan Pichtge j. t.⁹⁾

1) vt. ülal lk. 57.

2) vt. ülal lk. 57.

3) vt. ülal lk. 57.

4) vt. ülal lk. 55

5) vt. lk. 64.

6) vt. ülal lk. 48.

7) vt. ülal lk. 44.

8) vt. ülal lk. 57.

9) vt. ülal lk. 46.

jaan Petrow, sulane, — jaan Kaddalip !¹⁾

Kay, Mikeli tütr., t. teenija, — Kay Krempel.²⁾

Anno Jaani tütr., t. teenija, — Anno Wächi.³⁾

Vabaticud Karjaküllis.

1. Nõmme Rein Tomasow — srd.

Reini lesk, — Maddli Sitron.

Mart Michelow — Mart Lung j. t.

2. Metzawahhi Ado Reinow — srd.

Jurry Jürriow, Ado väimeus, — Jürri Serg j. t.⁴⁾

Hans Reinow — Hans Ilbes j. t.⁵⁾

Linsi Jürri — Jurry Telson j. t.

Thomas Jürriow, sulane, — Thomas Affena.

Kay, Maddise tütr., t. teenija, — Kay Reinwer.

Marry, Reinowi tütr., t. teenija, — Marri Wexser.

Kay, Hansowi tütr., t. teenija, — Kay Grenbaum.⁶⁾

3. Nahkro Michel jaanow — Michel Rubeno j. t.⁷⁾

Ann, Michel jaanowi lesk — Ann Aspeen.⁸⁾

4. Körtso Jürri Hansow — srd.

Michel Adow nüüd Krüger — Michel Allmann j. t.⁹⁾

1) vt. ülal lk. 47.

4) vt. ülal lk. 47.

7) vt. ülal lk. 44.

2) vt. ülal lk. 53.

5) vt. ülal lk. 48

8) vt. lk. 64.

3) vt. ülal lk. 56.

6) vt. ülal lk. 51.

9) vt. lk. 62. 63. 64. 65.

- Madli, jaanowi tütr., t.teenija, — Madli Toppasio.¹⁾
5. Mäddasaane Michel Hansow — srd.
 Michel Jürriow — Michel Krempel j. t.²⁾
 Jaan Jürriow, sulane, — Jaan Tempel j. t.
6. Saunago Hans Michelew — srd.
 Gustaw jaanow — Gustaw wietmann j. t.
 Marri, Tomasowi tütr., t.teenija, — Marri Naftal.³⁾
7. Suur Arso jaan Hansow — jaan Lindenbaum j. t.⁴⁾
 May, Hans Martowi lesk, — May Maxnawei.⁵⁾
 May, Jürri Maddisowi tütr., — May Purre.
8. Matsi Sauna jaan Martow — srd.
 Michel Hansow — Michel Pentje j. t.⁶⁾
 Kay, Janowi tütr., t.teenija, — Kay Sippelgas.⁷⁾
9. Wannaouwe Sauna jaan Hansow —
 — jaan Kalkotohn j. t.
 Marri, Hans Janowi lesk, — Marri Wilbock.⁸⁾
 May, Hansowi tütr. — May Pastitark.⁹⁾
10. Paunaro Hans Jürriow.
 Jürri Maddisow — Jürri Kiesk j. t.¹⁰⁾
11. Olo Sauna Mart Reinow — Mart Päckkel j. t.
 jaan Jürriow, — jaan Turw j. t.
 Mart jaanow — Mart Fasbänder j. t.¹¹⁾

1) vt. ülal lk. 57. 4) vt. ülal lk. 55. 7) vt. ülal lk. 45. 10) vt. ülal lk. 56.
 2) vt. ülal lk. 53. 5) vt. ülal lk. 55. 8) vt. ülal lk. 55. 11) vt. lk. 63.
 3) vt. lk. 64. 65. 6) vt. ülal lk. 46. 9) vt. ülal lk. 44.

12. Rõhhometsa Rein adow — srd.

Rein adow, väimees, — Rein Jätz j. t.

Hans jaanow, sulane, — Hans Kriwensel.¹⁾

Talupojad hajataludes.

1. Möllaotsja Michael jaanow — srd.

jaan Michelow, peremees, — jaan Reismann j. t.

Rein jürriow, väimees, — Rein Teismann j. t.

Mart jürriow, sulane, — Mart Allmann.²⁾

Madli, jaani tütri, t. teenija, — Madli Sippelgas.³⁾

Madli, jaani tütri, t. teenija, — Madli Siakiltus.

Talupojad arroküllis.

1. Arroküll jaan Michelow — jaan Eslaas j. t.

2. Arroküllä Michel Reinow — srd.

jürri Michelow, sulane, — jürri Kaleb j. t.⁴⁾

1) vt. lk. 64.

4) vt. ülal lk. 48.

2) vt. ülal lk. 40.

3) vt. ülal lk. 45.

Eva, Rein janowi lsk, — Eva Reingrad.¹⁾
 Marri Maddisow, t. teenija, — Marri Krito.²⁾
 Ann, Jaani tith. t. teenija, — Ann Kundel.³⁾

Liso, Jaani tith. t. teenija, — Liso Kalda saun

Murro Nabatikud Arroxüllis.

1. Saare ado janow — srd.

jaan adow — jaan Allmann j. t.⁴⁾

2. Puseppa jaan Michelew — srd.

pg. — jaan Fasbänder j. t.⁵⁾

3. Kallama jaan Michelew — jaan Michelson j. t.⁶⁾

jaan Hansow, sulane — jaan Allewiet.

4. Murro Jürri Hansow — Jürri Pillirog.⁷⁾

Kustas Hansow — Kustas Fausen j. t.

5. Murro Rein Reinow — srd.

pg. Michkel Karell — Michkel Karell j. t.⁸⁾

Hans Hansow, sulane, — Hans Tünwerr.⁹⁾

6. Mürisepa Jürri Martow — srd.

pg. — Jürri Extrang j. t.

Jürri Adow, sulane, — Jürri Sanbar.¹⁰⁾

7. Tischler Hans Martow — Hans Freibach j. t.

1) vt. ülal lk. 45.

2) vt. ülal lk. 46.

3) vt. ülal lk. 57.

4) vt. ülal lk. 60

5) vt. ülal lk. 61.

6) vt. lk. 65.

7) vt. ülal lk. 54. 10) vt. ülal lk. 47.

8) vt. lk. 66.

9) vt. ülal lk. 47.

- Michel jaanow Speen — Michel Speen j. t.
 Mart jaanow, sulane, — Mart Mutt.¹⁾
 Anne, jüri tüht., t. teenija, — Anne Aspeen²⁾
 Liso, jaagu tüht., t. teenija, — Liso Kalda saun.³⁾
8. Murro Sare jaan Kansow — srd.
 pg. — Juhan Kriwensel.⁴⁾
 Hans jürjew, vabadik, — Hans Lagerest j. t.
 Ann, Reinu tüht., t. teenija, — Ann Angerias.
9. Arrokiulla Sauna Rein jaanow — srd.
 jüri adow — jüri Allmann j. t.⁵⁾
10. Ue Sauna Thomas jürjew — Thomas Naftal j. t.⁶⁾
 Rein Michelew — Rein Simeil.
 Ann, jaani tüht., t. teenija, — Ann Sewern.
11. Ristisare jaan Michelew — srd.
 pg. — Hans Malja j. t.⁷⁾
 Michel jürjew — Michel Ingerpu j. t.⁸⁾
12. Retseppa jüri jürjew — srd.
 jaan Reinow, talupoeg, —
 — jaan Wachtkerl j. t.
 Ann, jüri jürjewi lesk, — Ann Sewori⁹⁾

1) vt. ülal lk. 59.

2) vt. ülal lk. 60.

3) vt. ülal lk. 54.

4) vt. ülal lk. 62.

5) vt. ülal lk. 60.

6) vt. ülal lk. 61.

7) vt. ülal lk. 54.

8) vt. ülal lk. 54.

9) vt. ülal lk. 46.

Freie Leute geringen Standes.
Madalast seinest vabad inimesed.

1. Reinhold Michelson — srd.
lesk — Marri Michelson.¹⁾

Hofsleute. — mõisa rahvas.

1. Kletenkerl Michel Jürriow — Michel Eglon.²⁾
2. Vorreiter Jürri Jürriow — Jürri Eglon.
3. Hauskerl Jaan Michelow — 1826 Wakkarter läind.
4. Koch Michel Thomasow — Michel Naftahl.³⁾
5. Hüter Jaan Jaanow — Jaan Luasep.⁴⁾
6. Kutschner Rein Adow — Rein Allmann.⁵⁾
7. Kutschner Jürri Michelow — Jürri Kilgas.⁶⁾
8. Koch Gustaw Janow — wabadik Karjaküllas.
9. Gärtner Jürri Jaanow — Jürri Lindenbaum.⁷⁾
10. Stalljunge Mart Thomasow — elab n. 3. — Erb-
leute auf Hofland —
11. Weber Ado Martow — 1832 Wieso mõisa läinud.
12. Ann Jürriow — Ann Sewer.
13. Schuster Jaan Martow — srd.
14. Gärtner Thomas Jürriow — elab n. 3., tädupaeg Karjaküllas.

1) vt. ülal lk. 63.

2) vt. ülal lk. 56.

3) vt. ülal lk. 61.

4) vt. ülal lk. 44.

5) vt. ülal lk. 60.

6) vt. ülal lk. 45.

7) vt. ülal lk. 55.

15. Hüter jaan Jürriow - m. 31 vabadiin Lõlas.
16. Aufwärter jaan Michelew, - rekrut 1820.
17. Fischehler jünge jaan Michelew - 1826 Müntenpuffi-
- möisa läinud.
18. Aufwärter Jürri Hansow - 1826 Tammiku
- möisa läinud.

Hofsmägde - möisatüdnud.

Stubenmagd Eva, jaan Reinowi tüht. - Eva Jena.¹⁾

Stubenmagd Marie, Hans Michelewi tüht. - Marri Nord.²⁾

Küchenmagd Marie, Rein Reinowi tüht. - Marri Karell.³⁾

Küchenmagd Kay, Mart Jürriowi tüht. - Kay Chster.⁴⁾

Erbleute auf Hofenland.
Pärustalupojad möisa maal

1. Hüter Thomas Tomasow - m. 19. talupoeg Lõlas.
2. Ochenhüter Michel Martow - srd.
Ochenhüter Ado Jürriow - Ado Silbert j. t.
Ann Jürriowi tüht, t. teenija, - Ann Sewori.⁵⁾
3. Krüger Hans Tomasow - elab m. 24, vabadiin Lõlas.
Mart Thomasow, krüger, - Mart Ruth j. t.

1) vt. ülal lk. 54.

4) vt. ülal lk. 55.

2) vt. ülal lk. 58.

5) vt. ülal lk. 46.

3) vt. ülal lk. 63.

4. Hüter jaan jürriow - nr. 31. vabadiik Löläs.

Teeknal - möis. - Loxuta

Teeknal - küla. - Loxuta.

1. Sander jaacks sohn - srd.

pg. - jaack Riek j. t. ¹⁾

Marri, Mardi tüts. t. teenija - Marri grofberg. ²⁾

2. Otrā Wilhelm - srd.

Mar. Wilhelmi lesk - Liso Tyri. ³⁾

3. Adra Ado jaan sohn jaan - srd.

4. Ueni jaani jaak - srd.

pg. - jaak Uhsmann j. t.

Eva, jürri tüts., t. teenija, - Eva Sandmann. ⁴⁾

5. Vaino jürri - srd.

Kau jürri, Marti pg., - jürri Sandmann j. t.

Ann, Reinu lesk, - Ann Walmsen.

Leno, jaani lesk, - Leno Ahlmann.

6. Hanso Tönnis - srd.

1) ut. lk. 70. 3) ut. lk. 70.

2) ut. lk. 70. 4) ut. lk. 68.

- 6. Tõnnise Carl jaagu pg., peremees, —
 — karel Tõnnismann j.t.
- 7. Maddise Rein — Rein Steinfels j.t.¹⁾
 juhan, Maddise Reinu pg. — juhan Silbman j.t.
 jaan, Ado jürri pg. — jaan Piskop.
 Marri, jürri tütr. t. teenija — Marri Sandman.²⁾
- 8. Wälja juhan — rrd.
 pg. — juhan Weildman j.t.³⁾
 juhan, Petri pg., silane, — juhan Prima.⁴⁾
 karel, jaani pg., silane, — karel Melermann.⁵⁾
 Mai, Mardi tütr. t. teenija, — Mai Sengbuschen.⁶⁾
- 9. Jõe Hans Thomase Sohn — Hans Baech j.t.
 Thomas, Mardi pg. — Tomas Kivainuk j.t.⁷⁾
 Ann, Mardi tütr. t. teenija, — Ann Aess.⁸⁾
 Eva, Reinu tütr. t. teenija, — Eva Steinfels.
- 10. Kaisma Ado — rrd.
 pg. — Jakob Horn j.t.
 Kaisma Gustaw, peremees, — Gustaw Raudrep j.t.
 jaan, Kaisma Ado pg. — jaan Nietman j.t.
- 11. Waino Ado — Ado Wandermann j.t.
 Thomas, jaagu pg., silane, — Thomas Landman.⁹⁾

1) vt. lk. 69.	4) vt. lk. 72.	7) vt. lk. 72
2) vt. ülal lk. 67.	5) vt. lk. 70	8) vt. lk. 72
3) vt. lk. 72.	6) vt. lk. 69. 70.	9) vt. lk. 73.

12. Otza Jürri Marts sohn - elab m. 5.

Otza Jaak, Mardi pg. - Jaak Herdmann j. t.¹⁾

Sander, Carli pg., sulane, -

Greth, Mardi - Sander Kichleweld.

Ado, Liso pg., välj. ab. el. mind., sulane, -

Kolbi Jaan, Mardi - Ado Famwerk 2)

13. Adra Tönno - rd.

Juhan pg. - Hans Steinfels 3)

Adra Mick, peremees, - Mick Fammwerk j. t.

Jaan, Jürri pg., sulane, - Jaan Binamann 4)

14. Jaan Reins sohn - elab. m. 42.

Toraanvere Ado pg. - Jürri Jungmann 5)

Otza Ado, peremees, - Ado Writz j. t. 6)

Jaak, Jaani pg., sulane, - Jaak Rieps j. t.

Eva, Mardi tütr. t. teenija -

Mart Jaan pg. - Eva Sengbuchen 7)

15. Kichli Jaak - rd.

Möldre Jaan pg. - Jaak Uthar j. t.

Jaan, Sandre pg. Jaan Saslan j. t.

16. Kichli Juhan - rd.

pg. - Karel Kichleweld j. t.

1) vt. lk. 73.

4) vt. lk. 73.

7) vt. ülal lk. 68.

2) vt. lk. 70, 71.

5) vt. lk. 72.

3) vt. ülal lk. 68.

6) vt. lk. 71.

- 16. Mai, Thoma tütr., t. teenija, — Mai Tamwerk.¹⁾
- 17. Aesa Kõlzi Ado — Ado Gropberg j. t.²⁾
 Juhan, Hannu pg. — Juhan Bichenwald j. t.
- 18. Gretz, Mardi tütr., t. teenija, —
 — Kret Kallasmann.
- 19. Kõlzi Jaan, Marti sohn — vid.
 Kõlzi Juhan, Mardi pg. — Juhan Sengbusehen³⁾ j. t.
 Juhan, Ado pg. — Juhan Purrok j. t.
- 20. Kret, Jaani tütr., t. teenija, — Kret Rimann.⁴⁾
- 21. Torrawerre Hans j. t. — 1826 kollo läinud.
- 22. Torrawerre Ado j. t. 1826 kollo läinud.
- 23. Sütametz Aado Juhan sohn —
 Kihli Jaana — Aado Silberberg j. t.
 Jaan, Jaagu pg., sulane, — Jaan Simerus.
- 24. Mart, Jaagu pg., sulane, — Mart Melermann.⁵⁾
- 25. Marri, Jaagu tütr., t. teenija — Marri Rick.⁶⁾
- 26. Möldre Jaan Peters sohn — Jaan Melermann.
- 27. Eeva, Mardi tütr., t. teenija, — Eeva Zpsi.⁷⁾
- 28. Kalda Mart, Wilhelms sohn —
 — Mart Kallasman j. t.

1) vt. ülal lk. 69.

2) vt. ülal lk. 67.

3) vt. ülal lk. 68.

4) vt. lk. 71.

5) vt. ülal lk. 68.

6) vt. ülal lk. 70.

7) vt. ülal lk. 67.

24. Rehhesaare ad. Müriseppa jaan —
 jaan, Jaagu pg. — jaan Rimann j. t.¹⁾
 juhan, Hansu pg. — juhan Jonas j. t.
25. Kichli jürri Peter sohn — rd.
 Mary, Hansu pg. — Peter Presman j. t.
 Marri, Jaagu tütr. — Marri Funtka.
26. Poehlaka Peter Wilhelms sohn —
 — Peter Pohlberg j. t.
27. Loritze jaan sohn Jaak — rekrut.
 Loritze Maddis, Hansu pg. —
 — Maddis Lorrmann j. t.
28. Wira juhan j. t. — 1826 kollo mõisa läinud.
29. Mart, Adra ado sohn — rd.
 Kihli Sauna Hansu Peteri pg. —
 — Hans Pohlberg j. t.
30. Torrawerre jaak j. t. 1826 kollo läinud.
31. Kige Thomas Hansu sohn —
 — Tomas Tamwerk j. t.²⁾
32. Mart jaan sohn — Mart Writz.³⁾
 Kalmo Sauna jaak Thomase pg. —
 — jaak Futti j. t.

1) vt. ülal lk. 70

2) vt. ülal lk. 69.

3) vt. ülal lk. 69.

33. Liiva Rein Reins sohn — Rein Kobritz.
 Jaak, Jaagu pg., väimees, — Jaak Liemann j. t.
34. Poehlaka Jaak, Jaak sohn — rrd.
 pg. — Mart Lutrusen j. t.
 Kay, Mardi tütr., t. tunija, — Kai Aess. 1)
35. Wahi Mart Jaaks sohn — Mart Aess j. t.
 Jüri, Anne pg. väigasp. abel. sindinnu —
 — Jüri Libertus j. t.
36. (Knecht) Peter Jüri sohn — rrd.
 pg. — Peter Prima j. t. 2)
- Kiivimurra Sander — Sander Kiivimurra j. t. 3)
37. /Knecht/ Jüri Jüri sohn j. t. — 1826 kollo läinud.
38. /Ziegelbrenner/ Ado Mart sohn — rrd.
 pg. — Mart Simonson j. t.
39. /Müller/ Maddis Hans sohn — nr. 27.
40. /Lostreiber/ Ado Jüri sohn j. t. — 1826
 Thomas Mart sohn — kollo möisa läinud.
41. Tatremae Jaan, Juhan sohn —
 — Jaan Weildman j. t. 4)
42. Sobiko Sauna Jaan Rein sohn —
 — Jaan Jungman j. t. 5)

1) vt. ülal lk. 68.

2) vt. ülal lk. 68.

3) vt. ülal lk. 68.

4) vt. ülal lk. 68.

5) vt. ülal lk. 69.

Peter, Mai pg. välgasp. ab.el. sündinu, —
— Peter Nestrom.

43. Saunametz a Rein jaan sohn —
— Rein Loss j. t.

44. Möldre Sauna juhan Friedrich —
— Johan Friedrich Lindman j. t.

45. Anne pg. gutas, välj. abel. sündinu, —
— Gustav Tohnman j. t.

Ado, Madli pg. välj. ab.el. sündinu, —
— Ado Battmann j. t.

Mai, Kalmo jüri tüh, — Mai Kailer.

Kops leute. — möisa rahvas.

1. jüri Reins sohn — srd.
Kert, jüri lek, — Kert Einamann j. t.¹⁾
2. Thomas, Mart sohn — Thomas Werdmann j. t.²⁾
3. Jaan, Jaan sohn — Jaan Primann.
Marri, Petri tüh, tunija, — Marri Landmann.³⁾

1) vt. ülal lk. 69.

2) vt. ülal lk. 69.

3) vt. ülal lk. 68.

Kollo - mõis - kolu.

Kollo - küla, - kolu.

1. gerinde Rabba, Rabba jaan —
— jaan Lausmann j. t.¹⁾
2. gerinde Rae Gustaf, Rae Gustaf jaan sohn - srd.
pg. - Rein Wetmann j. t.
3. gerinde Rae Tönno jurry - srd.
pg. - Tönno Wetmann j. t.
Mart, väimees, - Mart Taimann j. t.²⁾
Karel, kasvandik, - Karel Losmann j. t.³⁾
4. gerinde Soeru, Soeru Mart - srd.
lesk, - Marry Kassmann.⁴⁾
5. gerinde Wiera, Wiera jaan - srd.
tütr. - Ann Arckemann.
6. gerinde Kusiko — jaan Sollmann j. t.⁵⁾
Maddly Ado tütr. - Maddly Koppf j. t.⁶⁾
7. gerinde Naeresare, Naeresara Mart - srd.
pg. - jaan Wesmann j. t.⁷⁾
Eva, jaani viirast tütr. - Eva Fanck.
8. Liva, Liva Michel - srd.
pg. - Michel Murmann j. t.⁸⁾

1) vt. lk. 82.	4) vt. lk. 76. 82.	7) vt. lk. 77.
2) vt. lk. 81.	5) vt. lk. 77.	8) vt. lk. 76. 82.
3) vt. lk. 81.	6) vt. lk. 77.	

9. gesinde Toewwene, Toewwene jaan - srd.
 pg. - Mart Dueckmann j. t.
 jaan, peremees, - jaan Kurmann j. t.¹⁾
 Liso, Kaye tütr. väljasp. ab. el. ründinu -
 - Liso Pusso.
10. Kusicku jury - srd.
 jury lex - Maddly Kärmann j. t.
 Kusicku Ado - Ado Palmberg j. t.²⁾
 Eva, Liso Kärmanni tütr. välj. abel. ründinu -
 - Eva Sprunck.
 May, jaagu öde - May Sammelmann.³⁾
11. Liwa Thomas - srd.
 pg. - Thomas Wolffmann j. t.
 Nicolai, Arosche körtmiku Thomase pg. -
 - Nicolai Kolekmann j. t.
12. Kasper Lovstreiber - srd.
 pg. - Karel Kusmann j. t.
13. Kusicko Maddis, Lovstreiber -
 - Maddis Kannamann j. t.

1) vt. lk. 76-78.

2) vt. lk. 77.

3) vt. lk. 79.

4) vt. lk. 78.

Ennari - küla - Anari.

1. gerinde Baerna Mardo jüry —
— jüry Brackmann j. t.
Marry, sunnud väimehe Jacobi tüht. — Marry Kucksmann j. t.
2. gerinde Baerna Jago jüry — rrd.
pg. — Gustaf Kurmann j. t.¹⁾
Hans, jüry vööras pg. — Hans Kulmann j. t.
3. gerinde Otsa, Otsa Ado — Ado Linnabet j. t.²⁾
4. gerinde Orrava, Hans, Orrava Hans Sohn — rrd.
pg. — Jaan Prema j. t.³⁾
Jüri, Mardi pg. — jüry Kurmann j. t.
5. gerinde Orrava Baern, Orrava Baern — rrd.
pg. — Hans Maemann j. t.
Jaan, sulase Abrahami pg. — Jaan Murmann j. t.⁴⁾
6. gerinde Klementy jüry, Klementy jüry — rrd.
p. pg. — Jacob Prema j. t.
Mart, peremess, — Mart Kassmann j. t.⁵⁾
7. gerinde Klementy Jaan, Klementy Jaan — rrd.
pg. — Jaan Perlmann j. t.⁶⁾
Johann, jüry pg. — Johann Kassmann j. t.

1) vt. ülal lk. 75.

4) vt. ülal lk. 74.

2) vt. lk. 79.

5) vt. ülal lk. 74.

3) vt. lk. 77. 78.

6) vt. lk. 77.

- 8. *gerinde allieno gustaf, allieno gustaf - srd.*
gustafi lesk, - ann Friedemann.¹⁾
jaak, sulane, - jaak Koppel j.t.²⁾
Hans, peremees, - Hans Issmann j.t.
Marry, Madli tüht. vägi. abel. nündinu -
- Marry Frimann j.t.
- 9. *gerinde Retsep Mart, Retsep Mart -*
- Mart klimbsmann j.t.
- 10. *gerinde Retsep ado, Retsep ado Hans -*
- Hans Palmberg j.t.³⁾
- 11. *gerinde Liva, Liva jaan - jaan Sepmann j.t.*
Karel, jaagu pg. - karel asa j.t.
- 12. *gerinde Rae Maeresma, Maeresma Hans -*
- Hans Purlmann j.t.⁴⁾
Mart, gustavi pg. - Mart Wessmann.⁵⁾
jaan, jürrij pg. - jaan Dollmann j.t.⁶⁾
- 13. *gerinde otsa, otsa Mick - srd.*
pg. - jürrij Rüttmann j.t.
- 14. *gerinde ollisaare Jaaks sohn Michel - srd.*
johannes, peremees, -
- johannes Prema⁷⁾ j.t.

1) vt. lk. 78. 4) vt. ülal lk. 76. 7) vt. ülal lk. 76.
 2) vt. ülal lk. 74. 5) vt. ülal lk. 74
 3) vt. ülal lk. 75. 6) vt. ülal lk. 74

15. qvinde Mäyama, Mäyama Sander - sed.
 Mart, peremees, - Mart Prema j. t.¹⁾
 Jaak, ulane, - Jaak Friedeman j. t.²⁾
 Karel, Jaagu võõras pg., - Karel Krimm.
16. qvinde Sopienco, Sopienco Johann - sed.
 pg. - Wilhelm Saarmann j. t.
 Joseph, Micheli pg., ulane, - Joseph Pritznick.
17. wakhi Hans, - Hans Beckermann j. t.
 Eva, wakhi Mardi tütr., - Eva Simann.
18. ainama jüry - jüry Kurmann j. t.³⁾
 Marri, ainama Tõnno lesk -
 - Marry Jährmann.
19. ollisaare Jaan - Jaan Prema j. t.
 Catharina, Anni tütr., vägi. abel. nündim -
 - Catharina Prens.
20. Sopienco Mart - Mart Prema j. t.
21. Pusepa Peter - sed.
 Petri lesk - Eva Kannamann.⁴⁾
22. welya otsa Hans - sed.
 pg. - Jaan Hansmann j. t.

1) vt. ülal lk 76.

2) vt. ülal lk. 77.

3) vt. ülal lk. 75.

4) vt. ülal lk 75.

23. Nõmme Jaack, — srd.

Eva Jaagu lesk, — Eva Kape.

Michel, Jaagu väimees, — Michel Koppl j. t.¹⁾

24. *gunde Terrafine Hans, Terrafine Hans* —

25. Suure soo Jaan — srd. *Hans Trahoff j. t.*

26. Jürry, Jaani tütre Mary pg., välj. abel. nindinu —

— Jürry Rotmann j. t.

Jürry, Melanie, — Jürry Linnabet j. t.²⁾

26. Jürry der knecht — Jürry Paulmann j. t.

27. Thomas der knecht — srd. *Hans Weinhoff j. t.*

28. Jürry, Thoma tütre Anne pg., välj. abel. nindinu —

— Jürry Karromann j. t.

28. Johann der knecht — srd. *välj. abel. nindinu*

Marry, Johanni lesk, — Marry Muttmann.

29. Kustav Sohn Thomas — 1829 Tuddon Jacoby

mõisa üle läinud. *j. t.*

Kaddino pg. — Wilhelm Schmidt j. t.

30. Thomas Loostreiber — srd. *Kaddino Lattshoff.*

Marry, Thoma lesk, — Marry Kahlin.

Jaack, Thoma kasvandik, — Jaak Sammelmann³⁾ j. t.

Karel, t. teenija Anne pg., välj. abel. nindinu —

— Karel Isacks.

1) vt. ülal lk. 74.

2) vt. ülal lk. 76.

3) vt. ülal lk. 75.

Terrafer' — küla. — Toravere.

1. gesinde Terraferre Mans, Terraferre Mans —
— Mans Trahoff j. t.
2. gesinde Terraferre Ado, Terraferre Ado — srd.
pg. — Ado Litthoff j. t.
Michel, ado pg., — Michel Litts hoff.
3. gesinde wiera, wiera Adam —
— Adam wierhoff j. t.
4. gesinde Terraferre Jaack, Terraferre Jaack — srd.
pg. — Jaan Rottsmann j. t.
Eva, May Rottsmanni tüti., välg. abel. nindinn —
— Eva Rattsmann.
5. Ado, jurry, s Sohn, — srd.
pg. — Jaan Lutts hoff j. t.
Kaddri no, Ado naise Anno tüti., välg. abel. nindinn —
— Kaddri no Lattshoff.
6. gesinde Nömme, Nömme jurry, —
— jurry Nömmhoff j. t.
7. Badstube Uellemae, Uellemae Hans —
— Hans Berghoff j. t.

8. Badstube Sootsa, Sootsa Gustaf —
 Kopskull — Gustaf Losmann j. t. 1)
9. Badstube Paddila, Niera Johann —
 1. Jaan Bühler — Johann Taimann j. t. 2)
2. Jaan Hilari — Anno Hilari
1. Jaan Hans Sohn — Jaan Ströme j. t.
2. Jürry Hans Sohn — Jürry Mauerberg j. t.
3. Petrima Friederix — Friedrich Busehoff j. t.
4. Thomas Mansow — Thomas Trumann j. t.
 — Mart Busehoff j. t.
5. Hans Jurjew — Hans Oelström j. t.
7. Mart Bernow —
6. Märt Jaan Sohn — Buckmann j. t.
 — Mart Drehhoff j. t.

1) vt. ülal lk. 74.

2) vt. ülal lk. 74.

Hopsleute —
— mõisa rahvas.

1. jaan Bediente — jaan Kassmann j. t. 1)
2. jaani tütar Anno — anno Naps.
3. Hans der Müller — Hans Lausmann j. t. 2)
4. Andres der Hüter — Andres Murmann. 3)
5. Tõnnis jaanow — Lohde loosit tulnud 1826. a.,
Lahkunud 1831 a.
6. Knecht Mart ado — 1826 a. Raiküll'ast —
— tulnud — Mart Raikenhoff j. t.
7. Mart Pernow —
— Mart Bricksmann j. t.

1) vt. ülal lk. 74.
2) vt. ülal lk. 74.
3) vt. ülal lk. 74.

Tutvunud eelpool esitatud endiste ja uute pändavate nimelega, võime üldiselt uusi nimesid klassifitseerida järgmiselt:

1. Kohanimed, kus endine pere- või talu nimi on üle võetud:

- a. otseselt — allikas, aro
- b. eestipäraselt muudetult — Kurajerw, Kivvinuk.
- c. võõrapäraselt muudetult — Uhmänn, Bach, Kihleweld, Kallasman, Pohlberg, Lorrmann, Tönnismann, Doeckmann, Raikenhoff, Saaremann, Jährmann, Frakhoff, Wierhoff, Nömhoff, Berghoff.

2. Kus otsiti alsi esinimedest, ehk ristinimedest, mõne liite, kas saaxapärase "soni" j. n. e. juurde liitmisega: Simonson, Hermanson, Reinwer.

3. Mõisa piirokonnas, või külaski aruvalle ametmeestele, eriti veel, kui elukutse oli päritav, anti harilikult vastav seisuse nimetus:

Raudsep, Sepman, Luasep, Rattasep, Küt.

4. Rohkem hangiti nimesid ümbrist sevast loodusest: Tam, Koppel, Lind, Lep, Pärake, Widiakas, Kiem, Wächi, Luik, Tui, Parm, Tihane, Sippelgas, Warblane, Serg, Emlik, Manikas, Ilbes, Pichlax, Kask, Kiuui, Jallakas, Pao, Jurikas, Mutt, Pilliroog, Angerias, Päckhel, Eslaas.

5. Nimes, kus on taunitatud nimeks inimese kehaos: Käpman, ...

6. Kus nimeks on kujunenud iniku hoiu, või rahvuse päritolu: Taddeus, Polakas, Norra.

7. Nimes, kus on taunitatud esemete, toodete, ja tööriistade, sõidurite, riiete, ehete j. n. e. nimetus: Adra, Lip, Aunapu, Seppaamer, Silla, Lippus, Klas, aed, kärpuk, kaldasaun, Purre, Turu, Känd.

8. Kus taunitatud omaduste nimetus, adjektive:

Lai.

9. juhused, kus nimeks on antud mingi kiiter, või austaw nimetus: Karromann, Wirk.

10. Nimed, mis külarahva seas on nime-panemise algu trikkuleerunud pilke, ja viimse nimekena: Pieskop, Lohmann, Pusso, kape, waps, Rut, Pilewilt, Sant, Tulx, Kilgas, Reisia, Kalkotahn, Siuch.

Eri liigi nimesid moodustawad, Funtra, Libertus, Päriillus, Sprunck j.t. Neid võiks asetada samuti pilke ja waja nimede hulka. Peale selle on nad ka sümboolset, vähemalt meile, mitte midagi ütlevad, waja arwatud Libertus. Osalt pilkenimedeks, kuid siiski mitte täiesti, tuleks pidada, Aprilla, Nachkrovitmann, karjakont, katrilla ja Postitarx.

Kui künda, kuiwõrd on silmas peetud kaduse nõuet, et nimed olgu võimalikult maa-keele murde järelle, kõige parem, kui vanad pereknimed ka lügnimedeks ära walitseakse, siis

avaneb meile üllatav pilt. Laupa mõisas on pandud 179 nime, neist umbes 63 on kindlasti eestipärased. Säreveere mõisa 108 nimest on ainult 19 eestipärased, Lokutal aga veelgi väiksem protsent 55 nimest ainult 5 nime, ning Kolu mõisas, väiks täieõigusega öelda, et 100 protsenti nimedest on Saksapärased. Sest 72 pandud perekonna nimest on ainult (kaks) 2 eestipärased. Nendest teine veel pilke nimi (Pusso).

Mis puutub teisesse nõudesse, et nimens oleks võimalikult vanad perenimed, siis on sellist nõudest puhtal kujul kinni peetud vaid kahel korral. Perenimi muudetult kahel eestikeele kohaselt, mingi liite juurde lisamisega, samuti kahel korral, ning perenimi tõlgituna saksa keelde, või saksa-keelse lõpuga, või liitega moonutatud, esineb niisteist kümnel korral.

Üllataval kombel esineb aga vähe "son", "sohn" lõpulisi nimesid, kuigi selleks oli

häid eeldusi, nagu nähtub ürikuust. Neid erineb ainult paaril korral. Kas uldi niin tuttav Masing'i hviatusega, või ei näinud need muu, rohu lõpulised nimed küllalt saksa-pärasena, pole teada.

Kõige rohkem eestipäraseid nimesid on väetud eritens, ümbristkoost loodusest, ja teisens, pilke ning naha nimedest, ning kolmandaks, need juba vähemal määral ka esemete toodete tööriistade j. n. e. nimedest. Muud eestikeelsed nimed on üpris vähemuses. Et nimed ei oleks mõne tuntud saksa rahva seltsinimed, sellest on kindi peetud. Samuti on silmaspeetud nime erinevuse mõuet. Kahel korral erineb ka neid kellel nimed ulid juba aemas.

Mis on selle põhjus, et erineb nii suur saksa nime protsent Särevere vallas. Selge on, et siin pole tegemist juhuslikkusega, vaid siiski kindla ja teadliku toimingu. Võib olla osalt seletub ka sellega, miks Paide on "kadakati"

lõin. Omaand juba sotsia nime, oli palju
 kerget ennast hakata sauskasena pidama, sest
 välised eeldused olid juba olemas, kui et
 neid saada eestipäraste nime muutmise
 kaudu. Kõningad tuntud Paide "kadakate"
 perekonnanimed erinevad ka juba eelpool
 antud loendis /jaet₂/, kas nad aga praeguste
 "kadakate" erivanemaid on, ei või pealis kaudselt
 otsustada.

Nimede panemises ja vötumises väginud ka
 lugupidamine enda vastu ja ülemate suhtu-
 mine oma alamatesse. Säevere vallas selles
 suhtes midagi erilist ei saa öelda, kuigi
 vast ülemate suhtumist alamatesse ree-
 dab suhteliselt suur pilke ja nalja-nime-
 de hulk.

Nimede panek on toimunud ka, kaaduse
 nõude kohaselt, kouskülas revisjoni lehtedega,
 millised on olnud nimede panemisel aluseks.
 Revisjoni andmed ei olnud ka veel va-
 nanenud, sest revisjon oli koostatud ja

ja toimetatud 1834 a. Revisjoni lehed on dateeritud Säreveres, 25-dal märtil, Laupal, 15-dal jaanuaril, Lokutal, 27-dal märtil ja Kolus, 20-dal märtil 1834 a. Nimele panek aga toimus 1835. a. Säreveres, 7-dal veebruaril, Laupal, 24-dal aprillil, Lokutal, 28 aprillil, ja Kolus, 10-dal aprillil 1835. a. Kuna nimele panemise lehed pidid olema 1-ksks maks 1835 a.

saadetud mõisa valituste poolt kihelkonna kohtute kätte, nagu kaaduses oli nõutud, vastasel korral ähvardas trahi, iga hinge pealt viis kopikat, mis sellest näeme, et Särevere vald oli üks viimasemaid nimele panemise suhtes.

Lõpuks veel mõningaid tähendusi tolleaaja talu-perekonna ehitusest ja suurusest, ning kõnesolevate mõisade omanikest.

Tolleaja talu-pere moodustas suurpere, kus oli sageli mitu liibkonda seotõttu, et vennad, õed, onud ja tädid jäid mõnikord elama ühte talu. Neile lisandusid veel võõrad sulased,

tüdrukud - teenijad ja mitmemugused nööri-
 tesse sugukondadesse kuuluvad perekonnad.
 Peale alatiste perekigete suurendasid tihti
 talu - pere rahvastiku veel mitmemugused
 ajutised kogukonna hoolalused, vallavae-
 sed ja n.n. küla korvakäijad, millised kor-
 damööda olid ükknute talude ülalpidada,
 sellest ka nende nimi korvakäijad". Kõige
 selle tulemus oli pere suureks paisumine.

Enitatud loendis rahvarikkamates peredes
 olid: Särevere mõisas Willita külas - Ilasaare
 Ado peres, 18 in. ja Ado Thoma ning Metsavahi
 Reinu talus, Kumbagis 17. inimest. Assmuse
 sauna Reinarti oli 19. in., kõik üks sugukond,
 neli venna lapsed, ning Perdi jaan Engel-
 herti peres, 18 inimest. Laupa mõisa peredest
 suuremad olid, Lõla külas, Bärna Jüri jaanovi
 pere, 18 in. ja Iwarri jaan Saanbäri pere, 16 inimest.
 Jenja külas, Prassi jaan Seturi pere, 20 inimest.
 Karjakülas, Wannaru Ado Nuggiensi pere, 19. in.
 ja Karjaküla vabadikkudest, Metsavahi Jüri
 Sergi peres, 21. inimest.

Lokuta mõisas, Lokuta külas olid suuremad pered jõe Hans Baehi pere, 15 in. ja Kaisma ado peres, 24 inimest. Kolu mõisas rahvarikkamateks taludeks olid: Kolu külas Raha talu, - 15 inimest, üks sugukond kahe venna perekonnad. Anari külas - Paerna jago jürry pere, 17 inimest. Ota ado Linnabeti peres, 22 inimest, kõik üks sugukond, peremees, peremehe vend ja nende lapsed, ning Allicko gustafi peres, 25 inimest. Rae Maeresma Hansu Pertmanni peres, 17 in. Toravere külas oli: Terrafer Hans Trahoffi peres 17 inimest, üks sugukond vennad ja nende lapsed, ja Terrafer Jaan Rattsmanni peres, 17 inimest, ka üks sugukond, peale ühe vägispool abielu sündinud.

Kes sillegaegsed kõnsolevate mõisade omanikud olid, see selgub revisjoni lehtedest 1834. a. Särevere mõis kuulus leitnant Carl Raphael von Schilling'ile (... dem Lieutenant Carl Raphael von Schilling gehörigen gutes...) Laupa mõis

kuulus pärisomandiks staabi Ritt-
meistrile ja rüütlike Baron Hans
von Fersenile. /... Erbesitzer stabs-Ritt-
meister und Ritter Baron Hans
von Fersen.

Lokuta mõis kuulus Haagikohtu-
nik Baron g. R. von Hai Kelberg-
ile, /... Haken Richter Baron g. R.
von Hai Kelberg zugehörigen gutes
Ferknal... /, ning kolu mõisa
valdajaks oli proua (Frau) Catha-
rina Clementz, sündinud Hippius
/... der Frau Catharina Clementz
geborenen Hippius zugehörigen gutes
Kullo... / Revisjoni lehele aga alla
on kirjutatud Johann Gottlieb
Clementz. Kuna nimele panemine
toimus üks aasta pärast
revisjoni, on täieline põhjus ar-
vata, et nimele panemise ajal
omanikud olid need samad.

Seega 19. sajandi algus oli otustava tähtsusega talurahva õigusliku kaitse loomise laos ja üldse kestima õigusloos edaspidisele arengule. Õigusliku ja sotsiaalse olukorra muutus tõi endaga kaasa ka põhjaliku muudatuse üksiku isiku ühiskondlikus seisundis, milline asjaolu viis üldisele perekonna nimede panemisele. Teatud ulatuses on ju perekonnanimed, nagu isikunimedni, vastava rahva ja ajajärgu olude, vaimulaadi ning maitse kajastuseks. Ning ühe lülina selle murrangulise ajajärgu olude ja vaimulaadi, ning maitse kajastusena nägime perekonnanimede saamise lugu Särevere vallas.

日
下

16 III 40.

木
子